

Bruselj, 29. maj 2019
(OR. en)

8577/19

Medinstitucionalna zadeva:
2018/0228(COD)

CODEC 953
TRANS 286
FIN 301
CADREFIN 210
POLGEN 81
REGIO 87
ENER 241
TELECOM 189
COMPET 347
MI 378
ECO 51
IA 137
PE 206

INFORMATIVNI DOPIS

Pošiljatelj:	generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	Odbor stalnih predstavnikov/Svet
Zadeva:	Predlog UREDBE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o vzpostavitvi instrumenta za povezovanje Evrope ter razveljavitvi uredb (EU) št. 1316/2013 in (EU) št. 283/2014 – izid prve obravnave v Evropskem parlamentu (Strasbourg, 15. do 18. april 2019)

I. UVOD

Poročevalka Henna VIRKKUNEN (PPE, FI) ter poročevalca Marian-Jean MARINESCU (PPE, RO) in Pavel TELIČKA (ALDE, CZ) so v imenu Odbora za industrijo, raziskave in energetiko ter Odbora za promet in turizem predstavili poročilo o predlogu uredbe. Poročilo vsebuje en predlog spremembe (predlog spremembe 108) predloga uredbe.

II. GLASOVANJE

Poslanci in poslanke so na glasovanju na plenarnem zasedanju 17. aprila 2019 sprejeli spremembo 108 predloga uredbe.

Tako spremenjeni predlog Komisije predstavlja stališče Parlamenta v prvi obravnavi, ki je del zakonodajne resolucije iz priloge k temu dopisu¹.

Deli priloženega besedila, ki niso označeni s sivo, z izjemo manjših neskladnosti po vsebini ustrezajo skupnemu razumevanju, ki je bilo doseženo 7. marca 2019 na zadnjem dialogu v osmem parlamentarnem obdobju (2014–2019). Te neskladnosti naj bi bile odpravljene, preden bo Svet, potem ko bo dosežen dogovor o celotnem besedilu, sprejel svoje stališče.

¹ V različici stališča Parlamenta iz zakonodajne resolucije so spremembe predloga Komisije označene na naslednji način: deli, ki so bili besedilu Komisije dodani, so označeni s ***kreplekim in poševnim tiskom***, znak „■“ pa označuje črtano besedilo.

Instrument za povezovanje Evrope *I**

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 17. aprila 2019 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi instrumenta za povezovanje Evrope ter razveljavitvi uredb (EU) št. 1316/2013 in (EU) št. 283/2014 (COM(2018)0438 – C8-0255/2018 – 2018/0228(COD))

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2018)0438),
 - ob upoštevanju člena 294(2) ter členov 172 in 194 Pogodbe o delovanju Evropske unije, na podlagi katerih je Komisija podala predlog Parlamentu (C8-0255/2018),
 - ob upoštevanju člena 294(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 19. septembra 2018¹,
 - ob upoštevanju mnenja Odbora regij z dne 10. oktobra 2018²,
 - ob upoštevanju pisma predsednika Parlamenta konferenci predsednikov odborov z dne 25. januarja 2019, v katerem je opisan pristop Parlamenta k večletnemu zakonodajnemu okviru za sektorske programe po letu 2020,
 - ob upoštevanju pisma Sveta predsedniku Evropskega parlamenta z dne 1. aprila 2019, v katerem potrjuje skupni dogovor, ki sta ga sozakonodajalca dosegla med pogajanjmi,
 - ob upoštevanju člena 59 Poslovnika,
 - ob upoštevanju skupne razprave Odbora za industrijo, raziskave in energetiko ter Odbora za promet in turizem v skladu s členom 55 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za industrijo, raziskave in energetiko in Odbora za promet in turizem ter mnenj Odbora za zunanje zadeve, Odbora za proračun, Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane ter Odbora za regionalni razvoj (A8-0409/2018),
1. sprejme stališče v prvi obravnavi, kakor je določeno v nadaljevanju³;
 2. poziva Komisijo, naj mu zadevo ponovno predloži, če svoj predlog nadomesti, ga bistveno spremeni ali ga namerava bistveno spremeniti;

¹ UL C 440, 6.12.2018, str. 191.

² UL C 461, 21.12.2018, str. 173.

³ To stališče nadomesti spremembe, sprejete 12. decembra 2018 (Sprejeta besedila, P8_TA(2018)0517).

3. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji ter nacionalnim parlamentom.

Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 17. aprila 2019 z namenom sprejetja Uredbe (EU) 2019/... Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi instrumenta za povezovanje Evrope ter razveljavitvi uredb (EU) št. 1316/2013 in (EU) št. 283/2014

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti členov 172 in 194 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora¹,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij²,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom³,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) ***Če želi Unija doseči pametno, trajnostno in vključujočo rast, spodbujati ustvarjanje novih delovnih mest ter spoštovati dolgoročne zaveze glede razogljičenja***, potrebuje sodobno, ***multimodalno*** in visokozmogljivo infrastrukturo v prometnem, digitalnem in energetskega sektorju, ki bo prispevala k povezovanju in združevanju Unije in vseh njenih regij, ***vključno z odročnimi, najbolj oddaljenimi, otoškimi, obrobnimi, gorskimi in redko poseljenimi regijami***. Te povezave bi morale prispevati k izboljšanju prostega pretoka oseb, blaga, kapitala in storitev. Vseevropska omrežja bi morala olajšati čezmejne

¹ UL C 440, 6.12.2018, str. 191.

² UL C 461, 21.12.2018, str. 173.

³ Stališče Evropskega parlamenta z dne 17. aprila 2019. Besedilo, obarvano s sivo, ni bilo dogovorjeno v okviru medinstitucionalnih pogajanj.

povezave, spodbujati večjo ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo ter prispevati k bolj konkurenčnemu *in trajnostnemu* socialnemu tržnemu gospodarstvu in boju proti podnebnim spremembam.

- (2) Namen vzpostavitve instrumenta za povezovanje Evrope (v nadaljnjem besedilu: program) je spodbuditi naložbe na področju vseevropskih omrežij ter krepiti financiranje iz javnega in zasebnega sektorja, hkrati pa povečati pravno varnost in spoštovati načelo tehnološke nevtralnosti. Program mora omogočiti, da se v celoti izkoristijo sinergije med prometnim, energetske in digitalnim sektorjem, kar bo povečalo učinkovitost ukrepanja Unije in omogočilo optimizacijo stroškov izvajanja.
- (3) Program bi moral *prispevati tudi k ukrepanju EU proti podnebnim spremembam, podpreti* okoljsko in družbeno *trajnostne projekte* ter po potrebi *ukrepe* za blažitev podnebnih sprememb in prilagajanje nanje. Zlasti bi bilo treba okrepiti prispevek programa k doseganju ciljev Pariškega sporazuma, predlaganih podnebnih in energetskih ciljev za leto 2030 ter dolgoročnega cilja razogljičenja.
- (3a) *Program bi moral zagotoviti visoko raven preglednosti ter javno posvetovanje v skladu z veljavno zakonodajo Unije in nacionalno zakonodajo.*
- (4) Ob upoštevanju pomena boja proti podnebnim spremembam v skladu z zavezami Unije glede izvajanja Pariškega sporazuma ter zavezanosti ciljem Združenih narodov glede trajnostnega razvoja bi morala ta uredba vključevati podnebne ukrepe in pripeljati do izpolnitve skupnega cilja, tj. da se 25 % proračunskih odhodkov nameni za podporo podnebnim ciljem¹. Ukrepi v okviru tega programa ■ bi *morali* 60 % skupnih finančnih sredstev programa *prispevati* k podnebnim ciljem, med drugim na podlagi naslednjih označevalcev Rio: (i) 100 % za odhodke, ki se nanašajo na železniško infrastrukturo, *polnilno infrastrukturo*, alternativna *in trajnostna* goriva, čisti mestni promet, prenos električne energije, shranjevanje električne energije, pametna omrežja, prevoz CO₂ in energijo iz obnovljivih virov; (ii) 40 % za celinske plovne poti, multimodalni prevoz in plinsko infrastrukturo, če omogočajo večjo uporabo obnovljivega vodika ali biometana. Ustrezni ukrepi bodo opredeljeni med pripravo in izvajanjem programa ter ponovno ocenjeni v okviru ustreznih postopkov ocenjevanja in pregledovanja. Da bi preprečili občutljivost infrastrukture za morebitne dolgoročne učinke podnebnih sprememb in

¹ COM(2018)0321, str. 13.

zagotovili, da so stroški emisij toplogrednih plinov iz projekta vključeni v ekonomsko oceno projekta, bi bilo treba pri projektih, ki jih podpira program, upoštevati prilagajanje na podnebne spremembe v skladu s smernicami, ki bi jih morala pripraviti Komisija, po potrebi skladno s smernicami, pripravljenimi za druge programe Unije.

- (5) Za izpolnjevanje obveznosti poročanja iz člena 11(c) Direktive (EU) 2016/2284 o zmanjšanju nacionalnih emisij za nekatera onesnaževala zraka, spremembi Direktive 2003/35/ES in razveljavitvi Direktive 2001/81/ES glede črpanja sredstev Unije za podporo ukrepom, ki jih je treba sprejeti, da se uresničijo cilji navedene direktive, se odhodki v zvezi z zmanjšanjem emisij ali onesnaževal zraka na podlagi navedene direktive spremljajo.
- (6) Eden pomembnih ciljev tega programa je zagotavljanje okrepljenih sinergij *in dopolnjevanja* med prometnim, energetskim in digitalnim sektorjem. V ta namen bi moral program določati sprejetje ■ delovnih programov, ki bi lahko obravnavali posamezna področja posredovanja, na primer glede povezane in avtomatizirane mobilnosti ali *trajnostnih* alternativnih goriv. *Omogočanje digitalne komunikacije bi lahko bilo sestavni del projekta skupnega interesa na področju energije in prometa.* Poleg tega bi moral program v vsakem sektorju omogočati, da se kot upravičene upoštevajo nekatere *sinergijski* komponente v zvezi z drugim sektorjem, če tak pristop prinaša večjo socialno-ekonomsko korist naložbe. Sinergije med sektorji bi bilo treba spodbujati z merili za dodelitev za izbor ukrepov *ter z večjim sofinanciranjem.*
- (7) Smernice vseevropskega prometnega omrežja (TEN-T) iz Uredbe (EU) št. 1315/2013 Evropskega parlamenta in Sveta¹ (v nadaljnjem besedilu: smernice TEN-T) opredeljujejo infrastrukturo TEN-T ter določajo zahteve, ki jih mora izpolnjevati, in ukrepe za njihovo izvedbo. Te smernice predvidevajo zlasti dokončanje jedrnega omrežja do leta 2030 z vzpostavitvijo nove infrastrukture ter precejšnjo nadgradnjo in obnovo obstoječe, *da se zagotovi kontinuiteta omrežja.*
- (7a) *Ukrepi, ki prispevajo k razvoju projektov skupnega interesa v prometnem sektorju in se financirajo iz programa, bi morali temeljiti na dopolnjevanju vseh načinov prevoza za*

¹ Uredba (EU) št. 1315/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o smernicah Unije za razvoj vseevropskega prometnega omrežja in razveljavitvi Sklepa št. 661/2010/EU (UL L 348, 20.12.2013, str. 1).

zagotovitev učinkovitih, medsebojno povezanih in multimodalnih omrežij, da se zagotovi povezljivost v celotni Uniji. V to bi morale biti zajete ceste v državah članicah, ki še vedno potrebujejo velike naložbe za dokončanje svojega osrednjega cestnega omrežja.

- (8) Da bi dosegli cilje, določene v smernicah TEN-T, je treba v prvi vrsti podpreti *tekoče projekte TEN-T ter* čezmejne povezave *in* manjkajoče povezave ■ ter zagotoviti, kjer je primerno, da so podprti ukrepi skladni z delovnimi načrti za koridor, oblikovanimi v skladu s členom 47 Uredbe (EU) št. 1315/2013, in skupnim razvojem omrežja z vidika smotrnosti in interoperabilnosti.
- (8a) *Da bi se do leta 2030 na jedrnem omrežju v celoti uporabljal evropski sistem za upravljanje železniškega prometa (v nadaljnjem besedilu: ERTMS), kot je predvideno v Uredbi (EU) št. 1315/2013, je treba zlasti povečati podporo na evropski ravni in spodbuditi udeležbo zasebnih vlagateljev.*
- (8b) *Pomemben predpogoj za uspešno dokončanje jedrnega omrežja TEN-T in zagotovitev učinkovite intermodalnosti je tudi povezava letališč z omrežjem TEN-T. Zato je treba dati prednost povezavam letališč z jedrnim omrežjem TEN-T, če te še niso vzpostavljene.*
- (8c) *Za izvajanje čezmejnih ukrepov je potrebna visoka stopnja povezovanja pri načrtovanju in izvajanju. Brez prednostne obravnave katerega koli od naslednjih primerov bi tako povezovanje lahko izkazovali z ustanovitvijo družbe za en sam projekt, s strukturo skupnega upravljanja, skupnim podjetjem, dvostranskim pravnim okvirom, izvedbenim aktom v skladu s členom 47 Uredbe (EU) št. 1315/2013 ali drugo obliko sodelovanja. Spodbujati bi bilo treba integrirane upravne strukture, vključno s skupnimi podjetji, tudi z višjo stopnjo sofinanciranja.*
- (8d) *Racionalizacija ukrepov za pospešitev vzpostavitve omrežja TEN-T, ki se trenutno pripravljajo, bi morala podpreti učinkovitejše izvajanje projektov skupnega interesa na področju prometa.*
- (9) Uskladitev koridorjev jedrnega omrežja in njihovih predhodno določenih odsekov bi bilo treba prilagoditi, da bodo odražali naraščajoče prometne tokove in razvoj omrežja. Te prilagoditve *koridorjev jedrnega omrežja ne bi smele vplivati na dokončanje jedrnega omrežja do leta 2030, z njimi bi bilo treba izboljšati pokritost ozemlja držav članic s koridorji in morale bi biti sorazmerne, da se ohrani doslednost in učinkovitost razvoja in*

usklajevanja koridorjev. Zato se dolžina koridorjev jedrnega omrežja ne bi smela povečati za več kot 15 %. ***Pri uskladitvi koridorjev jedrnega omrežja bi bilo treba v ustreznem trenutku upoštevati rezultate pregleda izvajanja jedrnega omrežja, kot je predvideno v členu 54 Uredbe (EU) št. 1315/2013. Pri tem pregledu bi bilo treba upoštevati regionalne čezmejne železniške povezave v omrežju TEN-T, ki so bile opuščene ali odstranjene, ter razvoj celovitega omrežja in učinek izstopa Združenega kraljestva iz Evropske unije.***

- (10) Spodbujati je treba ***javne in zasebne*** naložbe v korist pametne, ***interoperabilne***, trajnostne, ***multimodalne***, vključujoče, ***dostopne***, varne in zanesljive mobilnosti v celotni Uniji ***za vse načine prevoza***. Komisija je leta 2017 predstavila „Evropo v gibanju“¹, obsežen sveženj pobud za varnejši promet, spodbujanje pametnega zaračunavanja cestnih pristojbin, zmanjšanje emisij CO₂, onesnaževanja zraka in zastojev, spodbujanje povezane in avtonomne mobilnosti ter zagotavljanje ustreznih pogojev in počitka za delavce. Te pobude bi morala spremljati finančna podpora Unije, po potrebi v okviru tega programa.
- (11) V smernicah TEN-T je glede novih tehnologij in inovacij določeno, da TEN-T omogoča razogljičenje vseh načinov prevoza s spodbujanjem energijske učinkovitosti in uvajanjem alternativnih goriv, ***hkrati pa spoštuje načelo tehnološke nevtralnosti***. Direktiva 2014/94/EU Evropskega parlamenta in Sveta² določa skupni okvir ukrepov za vzpostavitev infrastrukture za alternativna goriva ***za vse načine prevoza*** v Uniji, da bi, ***kolikor je mogoče***, zmanjšali odvisnost od fosilnih goriv in ublažili negativen vpliv prometa na okolje ***in podnebje***, ter od držav članic zahteva, da zagotovijo javno dostopna polnilna ali oskrbovalna mesta do 31. decembra 2025. Kot je navedeno v predlogih Komisije³ iz novembra 2017, je potreben celovit sklop ukrepov za spodbujanje mobilnosti z nizkimi emisijami, vključno s finančno podporo, kadar tržni pogoji ne zagotavljajo zadostne spodbude.
- (12) Komisija je v okviru sporočila „Trajnostna mobilnost za Evropo: varna, povezana in čista“⁴ poudarila, da bodo z avtomatiziranimi vozili in naprednimi sistemi povezljivosti

¹ Sporočilo Komisije „Evropa v gibanju – Agenda za socialno pravičen prehod na čisto, konkurenčno in povezano mobilnost za vse“ (COM(2017)0283).

² Direktiva 2014/94/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2014 o vzpostavitvi infrastrukture za alternativna goriva (UL L 307, 28.10.2014, str. 1).

³ Sporočilo Komisije „Uresničevanje nizkoemisijske mobilnosti – Evropska unija, ki varuje planet, opolnomoča svoje potrošnike ter ščiti svojo industrijo in delavce“ (COM(2017)0675).

⁴ COM(2018)0293.

vozila varnejša, lažja za skupno uporabo in dostopnejša za vse državljane, tudi tiste, ki so danes morda izključeni iz storitev mobilnosti, kot so starejši in **osebe z zmanjšano mobilnostjo**. Komisija je glede tega predlagala tudi „strateški akcijski načrt EU za varnost v cestnem prometu“ in revizijo Direktive 2008/096 o izboljšanju varnosti cestne infrastrukture.

- (13) Da bi izboljšali dokončanje prometnih projektov v manj razvitih delih omrežja, bi bilo treba dodeljena sredstva iz Kohezijskega sklada prerazporediti programu za financiranje prometnih projektov v državah članicah, ki so upravičeni do financiranja iz Kohezijskega sklada. V začetni fazi bi bilo treba pri izbiri projektov, upravičenih do financiranja, upoštevati nacionalna dodeljena sredstva v okviru Kohezijskega sklada. **Ob koncu začetne faze bi bilo treba sredstva, ki so bila prerazporejena programu in niso bila dodeljena za noben projekt prometne infrastrukture,** na konkurenčni osnovi dodeliti projektom v državah članicah, ki so upravičeni do financiranja iz Kohezijskega sklada, pri čemer imajo prednost čezmejne in manjkajoče povezave. Komisija bi državam članicam, upravičenim do financiranja iz Kohezijskega sklada, morala pomagati pri njihovem prizadevanju, da vzpostavijo ustrezno bazo projektov, zlasti s krepitvijo institucionalne zmogljivosti zadevnih javnih uprav.
- (14) Na podlagi skupnega sporočila **1** iz novembra 2017¹ je bilo v akcijskem načrtu o vojaški mobilnosti, ki sta ga 28. marca 2018 sprejela Komisija in visoka predstavnica EU za zunanje zadeve in varnostno politiko², poudarjeno, da politika prometne infrastrukture ponuja neizpodbitno priložnost za povečanje sinergij med obrambnimi potrebami in TEN-T **ter izboljšanje vojaške mobilnosti v vsej Uniji na splošno, ob upoštevanju geografske uravnoteženosti in potencialnih koristi za civilno zaščito.** **3** Svet je v skladu z akcijskim načrtom leta 2018 **preučil in potrdil** vojaške zahteve glede prometne infrastrukture³, **4** službe Komisije **pa so** leta 2019 opredelile dele vseevropskega prometnega omrežja, ki so primerni za **dvojno rabo**, vključno s potrebnimi posodobitvami obstoječe infrastrukture. Financiranje Unije za izvajanje projektov z dvojno rabo bi bilo treba izvajati v okviru programa na podlagi **5** delovnih programov, v katerih bi bile določene veljavne zahteve, opredeljene v akcijskem načrtu, **ter okvirnega seznama morebitnih drugih prednostnih**

¹ JOIN(2017)0041.

² JOIN(2018)0005.

³ **Vojaške potrebe za vojaško mobilnost znotraj EU in širše (ST 14770/18).**

projektov, ki jih opredelijo države članice v skladu z akcijskim načrtom za vojaško mobilnost.

- (15) *V smernicah za TEN-T je navedeno, da se bosta s celovitim omrežjem zagotovili dostopnost in povezanost vseh regij v Uniji, vključno z oddaljenimi, otoškimi in najbolj oddaljenimi regijami. Poleg tega je Komisija v sporočilu „Trdnejše in prenovljeno strateško partnerstvo z najbolj oddaljenimi regijami EU“¹ poudarila posebne prometne, energetske in digitalne potrebe najbolj oddaljenih regij in nujnost **zadostnega** financiranja Unije za zadovoljitev teh potreb, vključno v okviru programa, **z uporabo največ 70-odstotne stopnje sofinanciranja.***
- (16) Glede na znatne potrebe po naložbah za napredek v smeri dokončanja jedrnega omrežja TEN-T do leta 2030 (ocenjene so na 350 milijard EUR v obdobju 2021–2027) in celovitega omrežja TEN-T do leta 2050 ter naložbe v razogljčenje, digitalizacijo in urbana območja (ocenjene so na 700 milijard EUR v obdobju 2021–2027) je primerno kar najučinkoviteje izkoristiti razne programe in instrumente Unije za financiranje ter s tem čim bolj povečati dodano vrednost naložb, ki jih podpira Unija. To bi se doseglo z racionaliziranim naložbenim procesom, ki bi omogočil prepoznavnost prometne komponente in usklajenost ustreznih programov Unije, zlasti v okviru IPE, ESRR, Kohezijskega sklada in InvestEU. Kadar je to ustrezno, bi bilo treba upoštevati zlasti omogočitvene pogoje, podrobno navedene v Prilogi IV k Uredbi (EU) XXX [Uredba Evropskega parlamenta in Sveta o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu Plus, Kohezijskem skladu ter Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo ter o finančnih pravilih zanje in za Sklad za azil in migracije, Sklad za notranjo varnost ter instrument za upravljanje meja in vizume (uredba o skupnih določbah)].
- (17) Uredba (EU) št. 347/2013 Evropskega parlamenta in Sveta² določa prednostne naloge za vzpostavitev vseevropske energetske infrastrukture, ki jih je treba izvesti, da bi izpolnili

¹ COM(2017)0623.

² Uredba (EU) št. 347/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2013 o smernicah za vseevropsko energetske infrastrukturo in razveljavitvi Odločbe št. 1364/2006/ES in

cilje energetske in podnebne politike Unije, opredeljuje projekte v skupnem interesu, ki so potrebni za izvedbo teh prednostnih nalog, in določa ukrepe na področju izdaje dovoljenj, vključevanja javnosti ter regulacije za hitrejšo in/ali lažjo izvedbo teh projektov, vključno z merili za upravičenost takšnih projektov do finančne pomoči Unije. ***Oprelitev projektov skupnega interesa v skladu z navedeno uredbo bo še naprej sledila načelu „energetska učinkovitost na prvem mestu“, in sicer z ocenjevanjem projektov glede na scenarije povpraševanja po energiji, ki so v celoti skladni z energetskimi in podnebnimi cilji EU.***

- (18) V direktivi [prenovljena direktiva o energiji iz obnovljivih virov] je poudarjeno, da je treba vzpostaviti okvir, ki bo omogočil okrepljeno uporabo sredstev Unije, hkrati pa je izrecno omenjeno zagotavljanje ukrepov za podporo čezmejnemu sodelovanju na področju energije iz obnovljivih virov.
- (19) Medtem ko dokončanje infrastrukture omrežja ostaja prednostna naloga, da bi dosegli razvoj na področju energije iz obnovljivih virov, pa vključevanje čezmejnega sodelovanja na področju energije iz obnovljivih virov ***ter razvoj pametnega in učinkovitega energetskega sistema, vključno z rešitvami za shranjevanje in odzivanje na povpraševanje, ki pomagajo vzdrževati ravnotežje v omrežju, odražata*** pristop, sprejet v okviru pobude Čista energija za vse Evropejce, ki predvideva skupno odgovornost za doseganje ambicioznega cilja za energijo iz obnovljivih virov do leta 2030 in spremenjen okvir politike z ambicioznimi dolgoročnimi cilji na področju razogljičenja, ***ki bo zagotovil pravičen in ustrezen družbeni prehod.***
- (20) Inovativne infrastrukturne tehnologije, ki omogočajo prehod na ***nizkoemisijske*** energetske sisteme in sisteme mobilnosti ter izboljšujejo zanesljivost oskrbe ***z usmerjenostjo v večjo energetsko neodvisnost Unije***, so ključne z vidika načrta Unije za razogljičenje. V sporočilu o krepitvi energetskih omrežij v Evropi z dne 23. novembra 2017¹ je Komisija poudarila, da bo vloga električne energije, pri čemer se bo polovica te do leta 2030 proizvajala iz obnovljivih virov, vse bolj spodbujati razogljičenje sektorjev, v katerih so doslej prevladovala fosilna goriva, kot so promet, industrija ter ogrevanje in hlajenje, in da

spremembi uredb (ES) št. 713/2009, (ES) št. 714/2009 in (ES) št. 715/2009 (UL L 115, 25.4.2013, str. 39).

¹ COM(2017)0718.

se ***mora*** v skladu s tem infrastrukturna politika vseevropskega energetskega omrežja ***osredotočiti*** na elektroenergetske povezave, shranjevanje električne energije, projekte pametnih omrežij ***in naložbe v plinsko infrastrukturo***. Da bi podprli cilje Unije na področju razogljičenja, ***integracijo notranjega trga in zanesljivost oskrbe***, bi bilo treba ustrezno upoštevati tehnologije in projekte, ki prispevajo k prehodu na ***nizkoemisij***sko gospodarstvo, in jim dati prednost. Komisija si bo prizadevala za povečanje števila projektov čezmejnih pametnih omrežij, inovativnega shranjevanja in prevoza ogljikovega dioksida, ki jih bo podprl program.

(20a) Čezmejni projekti na področju energije iz obnovljivih virov bodo omogočili stroškovno učinkovito uvajanje obnovljivih virov energije v Uniji ter uresničitev zavezujočega cilja Unije, da bo do leta 2030 najmanj 32 % energije prišlo iz obnovljivih virov, kot je navedeno v členu 3 Direktive (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta¹, obenem pa bodo ti projekti prispevali k strateškemu uvajanju inovativnih tehnologij za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov. Ponazoritveni primeri upravičenih tehnologij vključujejo proizvodnjo energije iz obnovljivih virov iz kopenske in morske energije vetra, sončne energije, trajnostne biomase, oceanske energije, geotermalne energije in kombinacije navedenega; njihovo priključitev na omrežje in dodatne elemente, kot so objekti za shranjevanje ali pretvorbo. Upravičeni ukrepi niso omejeni na sektor električne energije ter lahko zajemajo druge nosilce energije in morebitno sektorsko povezovanje, na primer z ogrevanjem in hlajenjem, pretvarjanjem iz elektrike v plin, shranjevanjem in prevozom. Ta seznam ni dokončen, tako da se ohranja prožnost zaradi upoštevanja tehnološkega napredka in razvoja. Ni nujno, da se s takimi projekti ustvarijo fizične povezave med sodelujočimi državami članicami. Ti projekti se lahko izvajajo na ozemlju samo ene vključene države članice, pod pogojem, da se uporabljajo splošna merila iz dela IV Priloge.

(20b) Da bi podprli čezmejno sodelovanje na področju obnovljivih virov energije in tržno uvajanje projektov, bi morala Evropska komisija spodbujati razvoj čezmejnih projektov na področju energije iz obnovljivih virov. Če v energetske sektorju ni zadostnega tržnega uvajanja čezmejnih projektov na področju energije iz obnovljivih virov, bi bilo treba neporabljeni proračun, predviden za te projekte, uporabiti za doseganje ciljev

¹ ***Direktiva (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov (UL L 328, 21.12.2018, str. 82).***

vseevropskih energetske omrežij, opredeljenih v členu 3(2)(b), za ukrepe iz člena 9(3), in sicer pred morebitno uporabo teh sredstev za mehanizem Unije za financiranje proizvodnje energije iz obnovljivih virov v skladu s členom 7(6).

- (20c) *Zagotoviti je treba podporo za projekte pametnih omrežij, kadar taki projekti vključujejo proizvodnjo, distribucijo ali porabo električne energije z upravljanjem sistema v realnem času in vplivanjem na čezmejni pretok energije. Energetski projekti bi morali v večji meri odražati osrednjo vlogo, ki jo imajo pametna omrežja pri energetskem prehodu, podpora v okviru programa pa bi morala prispevati k zapolnitvi vrzeli v financiranju, ki trenutno ovirajo naložbe v obsežnejšo uporabo tehnologije pametnih omrežij.*
- (20d) *Pri podpori EU bi bilo treba posebno pozornost nameniti čezmejnim energetskim povezavam, vključno s tistimi, ki so potrebne za doseganje cilja 10-odstotne elektroenergetske povezanosti do leta 2020 in cilja 15-odstotne elektroenergetske povezanosti do leta 2030, ki sta določena v Uredbi (EU) 2018/1999¹. Vzpostavitev povezovalnih daljnovodov za električno energijo je ključna za povezovanje trgov, omogočanje večjega prodora obnovljivih virov energije v sistem ter izkoriščanje njihovega drugačnega portfelja povpraševanja in dobave, omrežij vetrnic na morju in pametnih omrežij, da bi se vse države vključile v likvidne in konkurenčne energetske trge.*
- (21) Vzpostavitev enotnega digitalnega trga je odvisna od osnovne infrastrukture za digitalno povezljivost. Digitalizacija evropske industrije in modernizacija sektorjev, kot so prometni, energetski, zdravstveni sektor in sektor javne uprave, sta odvisni od univerzalnega dostopa do zanesljivih, cenovno dostopnih, visokozmogljivih in zelo visokozmogljivih omrežij. Digitalna povezljivost je postala eden odločilnih dejavnikov za zmanjšanje gospodarske, družbene in ozemeljske razdeljenosti s podpiranjem modernizacije lokalnih gospodarstev in diverzifikacije gospodarskih dejavnosti. Obseg poseganja programa na področju infrastrukture za digitalno povezljivost bi bilo treba

¹ *Uredba (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov, spremembi uredb (ES) št. 663/2009 in (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU in 2013/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Sveta 2009/119/ES in (EU) 2015/652 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 525/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 328, 21.12.2018, str. 1).*

prilagoditi glede na njen vse večji pomen za gospodarstvo in družbo kot celoto. Zato je treba opredeliti projekte v skupnem interesu na področju infrastrukture za digitalno povezljivost, ki so potrebni za izpolnitev ciljev enotnega digitalnega trga Unije, in razveljaviti Uredbo (EU) št. 283/2014 Evropskega parlamenta in Sveta¹.

- (22) Sporočilo „Povezljivost za konkurenčen enotni digitalni trg – evropski gigabitni družbi naproti“² (strategija za gigabitno družbo) določa strateške cilje za leto 2025 za optimiziranje naložb v infrastrukturo za digitalno povezljivost. Cilj Direktive (EU) 2018/1972 *Evropskega parlamenta in Sveta*³ je med drugim ustvariti regulativno okolje, ki spodbuja zasebne naložbe v omrežja za digitalno povezljivost. Kljub temu je jasno, da bo na veliko območjih Unije vzpostavitev omrežij ostala nedonosna zaradi raznih dejavnikov, kot so odročnost in ozemeljske ali geografske posebnosti, majhna gostota prebivalstva in razni družbeno-gospodarski dejavniki, **in zato je treba tem območjem nujno nameniti posebno pozornost**. Program bi bilo zato treba prilagoditi, da bi prispeval k doseganju teh strateških ciljev, ki so opredeljeni v strategiji za gigabitno družbo, **in k uravnoteženemu razvoju podeželja in mest ter da bi dopolnjeval podporo**, ki jo vzpostavitev zelo visokozmogljivih omrežij zagotavljajo drugi programi, zlasti ESRR, Kohezijski sklad in sklad InvestEU.
- (23) Vsa omrežja za digitalno povezljivost, ki so povezana z internetom, so sama po sebi vseevropska, predvsem zaradi delovanja aplikacij in storitev, ki jih te omogočajo, vendar bi bilo treba ob upoštevanju nedelovanja trga in ugotovljenih ovir pri izvajanju prednost pri podpori iz programa dati ukrepom, od katerih se pričakuje največji vpliv na enotni digitalni trg, med drugim tako, da se uskladijo s cilji iz sporočila o strategiji za gigabitno družbo, ter na digitalno preobrazbo gospodarstva in družbe.
- (24) Šole, univerze, knjižnice, lokalne, regionalne ali nacionalne uprave, glavni izvajalci javnih storitev, bolnišnice in zdravstveni domovi, prometna vozlišča in digitalno intenzivna podjetja so subjekti in kraji, ki lahko pomembno vplivajo na družbeno-

¹ Uredba (EU) št. 283/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2014 o smernicah za vseevropska omrežja na področju telekomunikacijske infrastrukture in razveljavitvi Odločbe št. 1336/97/ES (UL L 86, 21.3.2014, str. 14).

² COM(2016)0587.

³ **Direktiva (EU) 2018/1972 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o Evropskem zakoniku o elektronskih komunikacijah (UL L 321, 17.12.2018, str. 36).**

gospodarski razvoj svojega območja, **tudi na podeželju in redko poseljenih območjih**. Ti spodbujevalci socialno-ekonomskega razvoja morajo imeti najsodobnejšo gigabitno povezljivost, da evropskim državljanom, podjetjem in lokalnim skupnostim zagotovijo dostop do najboljših storitev in aplikacij. Program bi moral podpirati dostop teh spodbujevalcev socialno-ekonomskega razvoja do **omrežij zelo visoke hitrosti, vključno z omrežjem 5G in drugimi najsodobnejšimi sistemi povezljivosti, ki omogočajo gigabitno povezljivost**, da **lahko** dosežejo čim **večje pozitivne učinke** za širše gospodarstvo in družbo **na svojem območju**, vključno z ustvarjanjem večjega povpraševanja po povezljivosti in storitvah.

- (24a) **Nepovezana ozemlja na vseh območjih Unije so ozka grla in neraziskani potencial enotnega digitalnega trga.** Pri večini podeželskih in odročnih območij ima lahko visokokakovostna internetna povezljivost ključno vlogo pri preprečevanju digitalnega razkoraka, izoliranosti in odseljevanja, in sicer z zmanjšanjem stroškov dobave blaga in zagotavljanja storitev ter delno z nadomestili za oddaljenost. Visokokakovostna internetna povezljivost je potrebna za nove gospodarske priložnosti, kot je precizno kmetovanje ali razvoj biogospodarstva na podeželskih območjih. Program bi moral prispevati k zagotavljanju zelo visokozmogljive fiksne ali brezžične povezljivosti vsem evropskim gospodinjstvom, na podeželju ali v mestih, s poudarkom na vzpostavljanju v tistih primerih, kjer je bilo zaznano delno nedelovanje trga, kar se lahko obravnava z nizkointenzivnimi nepovratnimi sredstvi. **Da bi čim bolj povečali sinergije ukrepov, ki jih podpira program, bi bilo treba ustrezno upoštevati stopnjo gostote spodbujevalcev socialno-ekonomskega razvoja na določenem območju ter potrebne ravni financiranja, da se doseže pokritost. Poleg tega bi moral biti cilj programa doseganje celovite pokritosti gospodinjstev in ozemelj, saj je poznejše odpravljanje vrzeli na že pokritem območju negospodarno.**
- (25) Poleg tega bi moral na podlagi uspeha pobude WiFi4EU program še naprej podpirati zagotavljanje brezplačne, **varne**, visokokakovostne, lokalne brezžične povezljivosti v središčih lokalnega javnega življenja, vključno s subjekti z javnim poslanstvom, kot so javni organi in ponudniki javnih storitev, ter na mestih na prostem, dostopnih širši javnosti, da bi se digitalna vizija Unije spodbujala v lokalnih skupnostih.
- (25a) **Digitalna infrastruktura je pomembna podlaga za inovacije. Da bi program dosegel kar največji učinek, bi se moral osredotočiti na financiranje infrastrukture. Individualne**

digitalne storitve in aplikacije, na primer tiste, ki vključujejo različne tehnologije distribuirane knjige transakcij ali uporabljajo umetno inteligenco, bi zato morale biti zunaj področja uporabe programa; namesto tega, če je to primerno, bi morale biti obravnavane v okviru drugih instrumentov, kot je digitalna Evropa. Pomembno je tudi doseči kar največje sinergije med različnimi programi.

- (26) Za donosnost predvidenih digitalnih storitev nove generacije, kakršne so storitve in aplikacije interneta stvari, ki naj bi prinesle znatne koristi raznim sektorjem in družbi kot celoti, bo potrebna neprekinjena čezmejna pokritost s **sistemi** 5G, zlasti da se uporabnikom in napravam omogoči, da ostanejo povezani tudi na poti. Vendar pa scenariji delitve stroškov za vzpostavitev 5G v teh sektorjih še vedno niso jasni, zaznana tveganja komercialne uporabe na nekaterih ključnih področjih pa so zelo visoka. V prvi fazi novih aplikacij na področju povezane mobilnosti naj bi bili cestni koridorji in železniške povezave ključni ter bi torej pomenili bistvene čezmejne projekte za financiranje na podlagi tega programa.

- (28) Vzpostavitev hrbteničnih elektronskih komunikacijskih omrežij, vključno s podmorskimi kabli, ki povezujejo evropska ozemlja s tretjimi državami na drugih celinah ali **ki povezujejo** evropske otoke, **najbolj oddaljene regije** ali **čezmorske države in** ozemlja, **vključno prek ozemeljskih voda Unije in izključne ekonomske cone držav članic**, je potrebna za zagotovitev nujne redundance za tako pomembno infrastrukturo ter za povečanje zmogljivosti in odpornosti digitalnih omrežij Unije, **s čimer se prispeva tudi k ozemeljski koheziji**. Toda ti projekti brez javne podpore pogosto niso donosni. **Poleg tega bi morala biti na voljo podpora, ki bi evropske vire visokozmogljivega računalništva dopolnjevala z ustreznimi terabitnimi povezavami.**
- (29) Ukrepi, ki prispevajo k projektom v skupnem interesu na področju infrastrukture za digitalno povezljivost, uporabljajo **najboljšo razpoložljivo** tehnologijo, **ki je najprimernejša** za specifični projekt, hkrati pa ponujajo najboljše ravnotežje med naj sodobnejšimi tehnologijami v smislu zmogljivosti pretoka podatkov, varnosti prenosa, odpornosti omrežja in stroškovne učinkovitosti ter jim je treba dati prednost v delovnih programih, upoštevajoč merila, določena v tej uredbi. Uvedba zelo visokozmogljivih omrežij lahko vključuje pasivno infrastrukturo zaradi doseganja čim

večjih družbeno-gospodarskih in okoljskih koristi. Pri prednostnem razvrščanju ukrepov se upoštevajo morebitni pozitivni učinki prelivanja v smislu poveztljivosti, na primer, uveden projekt lahko izboljša gospodarsko upravičenost za prihodnje uvajanje, ki bo povzročilo nadaljnje pokritje ozemelj in prebivalstva na območjih, ki so bila dotlej nepokrita.

- (30) Unija je razvila svojo satelitsko tehnologijo za navigacijo ter določanje položaja in časa (v nadaljnjem besedilu: PNT) (EGNOS/Galileo) ter svoj sistem za opazovanje Zemlje (Copernicus). EGNOS/Galileo in Copernicus ponujata napredne storitve, ki omogočajo pomembne gospodarske koristi za javne in zasebne uporabnike. Zato bi morala biti vsaka prometna, energetska ali digitalna infrastruktura, ki se financira iz programa in uporablja storitve PNT ali opazovanja Zemlje, tehnično združljiva s sistemoma EGNOS/Galileo in Copernicus.
- (31) Pozitivni rezultati prvega razpisa za zbiranje predlogov za mešano financiranje, ki je bil objavljen leta 2017 v okviru sedanjega programa, so potrdili ustreznost in dodano vrednost uporabe nepovratnih sredstev EU za kombiniranje s sredstvi Evropske investicijske banke ali nacionalnih spodbujevalnih bank ali drugih razvojnih in javnih finančnih institucij ter finančnih institucij in vlagateljev iz zasebnega sektorja, vključno prek javno-zasebnih partnerstev. ***Mešano financiranje naj bi privabljalo zasebne naložbe in zagotavljalo finančni vzvod skupnega prispevka javnega sektorja v skladu s cilji programa InvestEU.*** Program bi zato moral še naprej ***podpirati ukrepe***, ki omogočajo kombiniranje nepovratnih sredstev EU in drugih virov financiranja. ***Operacije mešanega financiranja v sektorju prometa ne smejo presežati 10 % dodeljenih sredstev v členu 4(2)(a)(i).***
- (31a) ***V prometnem sektorju se lahko operacije mešanega financiranja uporabijo za ukrepe v zvezi s pametno, interoperabilno, trajnostno, vključujočo, dostopno, varno in zaščiteno mobilnostjo iz člena 9(2)(b).***
- (32) Cilji politike tega programa se bodo obravnavali tudi prek finančnih instrumentov in proračunskega jamstva v okviru političnega področja sklada InvestEU. Ukrepi programa bi se morali uporabiti za ***spodbujanje naložb s sorazmernim odpravljanjem*** nedelovanja trga ali neoptimalnih naložbenih okoliščin, ***zlasti če niso donosni***, pri tem

pa ne bi smeli podvajati ali izrinjati zasebno financiranje in imeti bi morali jasno evropsko dodano vrednost.

- (33) V korist celostnega razvoja inovacijskega cikla je treba zagotoviti dopolnjevanje med inovativnimi rešitvami, razvitimi v sklopu okvirnih programov Unije za raziskave in inovacije, in inovativnimi rešitvami, uvedenimi s podporo IPE. V ta namen bodo sinergije s programom Obzorje Evropa zagotovile, da: (a) so potrebe na področju raziskav in inovacij v prometnem, energetske in digitalnem sektorju v EU opredeljene in določene med strateškim načrtovanjem programa Obzorje Evropa; (b) IPE podpira obsežno vzpostavitev in uvedbo inovativnih tehnologij in rešitev na področju prometne, energetske in digitalne infrastrukture, zlasti tistih, ki izhajajo iz programa Obzorje Evropa; (b) se spodbuja izmenjava informacij in podatkov med programom Obzorje Evropa in IPE, na primer s poudarjanjem tržno najzrelejših tehnologij iz programa Obzorje Evropa, ki bi se lahko nadalje uvajale prek IPE.
- (34) Ta uredba določa finančna sredstva za celotno obdobje 2021–2027, ki pomenijo prednostni referenčni znesek v smislu [sklic se ustrezno posodobi v skladu z novim medinstitucionalnim sporazumom: točka 17 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 2. decembra 2013 med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju¹ za Evropski parlament in Svet v letnem proračunskem postopku].
- (35) Na ravni Unije je evropski semester za usklajevanje ekonomskih politik okvir za opredelitev nacionalnih reformnih prednostnih nalog in spremljanje njihovega izvajanja. Države članice razvijajo svoje lastne nacionalne večletne naložbene strategije v podporo tem reformnim prednostnim nalogam. Te strategije bi bilo treba predstaviti skupaj z letnimi nacionalnimi programi reform kot način, da se določijo in uskladijo projekti prednostnih naložb, ki jih je treba podpreti z nacionalnim financiranjem in/ali financiranjem Unije. Namen teh strategij bi morala biti tudi usklajena uporaba financiranja Unije in čim boljši izkoristek dodane vrednosti finančne podpore, ki izhaja zlasti iz ESRR, Kohezijskega sklada, evropske stabilizacijske funkcije za naložbe, InvestEU in po potrebi IPE. Finančno podporo bi bilo treba uporabljati tudi na način, ki

¹ UL C 373, 20.12.2013, str. 1.

je skladen z evropskimi in nacionalnimi energetske in podnebne načrti, kadar je to ustrezno.

- (36) Za to uredbo se uporabljajo horizontalna finančna pravila, ki sta jih sprejela Evropski parlament in Svet na podlagi člena 322 PDEU. Ta pravila so določena v finančni uredbi, pri čemer določajo zlasti postopek za pripravo in izvrševanje proračuna prek nepovratnih sredstev, javnih naročil, nagrad in posrednega izvrševanja ter urejajo nadzor odgovornosti finančnih akterjev. Pravila, sprejeta na podlagi člena 322 PDEU, se nanašajo tudi na zaščito proračuna Unije v primeru splošnih pomanjkljivosti v zvezi z načelom pravne države v državah članicah, saj je spoštovanje tega načela bistven predpogoj za dobro finančno poslovanje in učinkovito financiranje EU.
- (37) Vrste financiranja in načini izvajanja na podlagi te uredbe se izberejo na podlagi njihove sposobnosti za doseganje specifičnih ciljev ukrepov in rezultatov, pri čemer se upoštevajo zlasti stroški kontrol, upravno breme in pričakovano tveganje neskladnosti. To bi moralo vključevati obravnavo uporabe pavšalnih zneskov, pavšalnih stopenj in stroškov na enoto ter financiranja, ki ni povezano s stroški iz člena 125(1) finančne uredbe.
- (38) Tretje države, ki so članice Evropskega gospodarskega prostora (v nadaljnjem besedilu: EGP), lahko sodelujejo v programih Unije v okviru sodelovanja, vzpostavljenega s Sporazumom EGP, ki določa izvajanje programov s sklepom na podlagi navedenega sporazuma. Tretje države lahko sodelujejo tudi na podlagi drugih pravnih instrumentov. V to uredbo bi bilo treba uvesti posebno določbo, s katero bi podelili potrebne pravice in dostop odgovornemu odredbodajalcu, Evropskemu uradu za boj proti goljufijam (v nadaljnjem besedilu: OLAF) in Evropskemu računskemu sodišču, da bi celovito izvajali svoje pristojnosti.
- (39) Finančna uredba določa pravila o dodeljevanju nepovratnih sredstev. Da bi upoštevali specifičnost ukrepov, ki jih podpira program, in zagotovili dosledno izvajanje v sektorjih, ki jih program zajema, so potrebne dodatne navedbe o merilih za upravičenost in dodelitev. ***Pri izbiri dejavnosti in njihovem financiranju je treba upoštevati le pogoje iz te uredbe in finančne uredbe. Delovni programi lahko brez odstopanja od finančne uredbe določajo poenostavljene postopke.***

- (39a) *Merila za izbor in dodelitev se v skladu s finančno uredbo določijo v delovnih programih. V prometnem sektorju bi bilo treba kakovost in pomembnost projekta oceniti tudi ob upoštevanju njegovega pričakovanega vpliva na povezljivost EU, njegove skladnosti z zahtevami glede dostopnosti in njegove strategije, kar zadeva prihodnje potrebe glede vzdrževanja.*
- (40) V skladu s finančno uredbo, Uredbo (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta¹, Uredbo Sveta (Euratom, ES) št. 2988/95², Uredbo Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96³ in Uredbo Sveta (EU) 2017/193⁴ bi bilo treba finančne interese Unije zaščititi s sorazmernimi ukrepi, ki vključujejo preprečevanje, odkrivanje, odpravljanje in preiskovanje nepravilnosti in goljufij, povračilo izgubljenih, neupravičeno izplačanih ali nepravilno porabljenih sredstev ter po potrebi naložitev upravnih sankcij. Zlasti lahko OLAF v skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 883/2013 in Uredbo (Euratom, ES) št. 2185/96 izvaja upravne preiskave, vključno s pregledi in inšpekcijami na kraju samem, da bi ugotovil, ali je prišlo do goljufije, korupcije ali drugih nezakonitih ravnanj, ki škodijo finančnim interesom Unije. V skladu z Uredbo (EU) 2017/1939 lahko Evropsko javno tožilstvo (v nadaljnjem besedilu: EJT) preiskuje in preganja goljufije ter druga kazniva dejanja, ki škodijo finančnim interesom Unije, kot je določeno v Direktivi (EU) 2017/1371 Evropskega parlamenta in Sveta⁵. V skladu s finančno uredbo mora vsaka oseba ali subjekt, ki prejema sredstva Unije, v celoti sodelovati pri zaščiti finančnih interesov Unije ter Komisiji, OLAF, EJT in Evropskemu računskemu sodišču podeliti potrebne pravice in dostop ter zagotoviti, da vse tretje osebe, ki so vključene v izvrševanje sredstev Unije, podelijo enakovredne pravice.

¹ Uredba (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. septembra 2013 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF), ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe Sveta (Euratom) št. 1074/1999 (UL L 248, 18.9.2013, str. 1).

² Uredba Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95 z dne 18. decembra 1995 o zaščiti finančnih interesov Evropskih skupnosti (UL L 312, 23.12.1995, str. 1).

³ Uredba Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96 z dne 11. novembra 1996 o pregledih in inšpekcijah na kraju samem, ki jih opravlja Komisija za zaščito finančnih interesov Evropskih skupnosti pred goljufijami in drugimi nepravilnostmi (UL L 292, 15.11.1996, str. 2).

⁴ Uredba Sveta (EU) 2017/1939 z dne 12. oktobra 2017 o izvajanju okrepljenega sodelovanja v zvezi z ustanovitvijo Evropskega javnega tožilstva (EJT) (UL L 283, 31.10.2017, str. 1).

⁵ Direktiva (EU) 2017/1371 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2017 o boju proti goljufijam, ki škodijo finančnim interesom Unije, z uporabo kazenskega prava (UL L 198, 28.7.2017, str. 29).

- (41) V skladu s [sklic se ustrezno posodobi v skladu z novim sklepom o ČDO: člen 94 Sklepa Sveta 2013/755/EU¹] so osebe in subjekti s sedežem v čezmorskih državah in ozemljih (ČDO) upravičeni do financiranja v skladu s pravili in cilji programa ter ureditvami, ki se uporabljajo v državi članici, s katero je zadevni ČDO povezan.
- (42) Unija bi si morala prizadevati za skladnost in sinergije s programi Unije za zunanje politike, vključno s predpristopno pomočjo po zavezah, sprejetih v okviru sporočila „Verodostojna širitvena perspektiva in okrepljeno sodelovanje EU z Zahodnim Balkanom“².
- (43) Če tretje države ali subjekti, ustanovljeni v tretjih državah, sodelujejo pri ukrepih, ki prispevajo k projektom v skupnem interesu ali čezmejnimi projektom na področju energije iz obnovljivih virov, bi morala biti finančna pomoč na voljo samo, če je nujna za doseganje ciljev teh projektov. *V zvezi z delom o čezmejnih projektih na področju energije iz obnovljivih virov bi bilo treba pri sodelovanju med eno ali več državami članicami in tretjo državo (vključno z Energetsko skupnostjo) spoštovati pogoje iz člena 11 Direktive (EU) 2018/XXX Evropskega parlamenta in Sveta [direktiva o energiji iz obnovljivih virov] glede potrebe po fizični povezavi z EU.*
- (43a) *Komisija v svojem sporočilu iz oktobra 2017 z naslovom „Uspešno izvajanje javnega naročanja v Evropi in za njo“³ ugotavlja, da je EU najbolj odprt trg za javna naročila na svetu, vendar naša podjetja nimajo vedno vzajemnega dostopa v drugih državah. Upravičenci IPE bi morali zato v celoti izkoristiti možnosti za strateško javno naročanje, ki jih ponuja Direktiva 2014/25/EU.*
- (44) V skladu s točkama 22 in 23 Medinstitucionalnega sporazuma o boljši pripravi zakonodaje z dne 13. aprila 2016⁴ je treba ta program oceniti na podlagi informacij, zbranih v skladu s posebnimi zahtevami glede spremljanja, **na primer za podnebne ukrepe**, pri tem pa se izogibati pretiranemu urejanju in nalaganju upravnih bremen,

¹ UL L 344, 19.12.2013, str. 1.

² COM(2018)0065.

³ *Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Uspešno izvajanje javnega naročanja v Evropi in za njo (COM(2017)0572).*

⁴ Medinstitucionalni sporazum z dne 13. aprila 2016 med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Evropsko komisijo o boljši pripravi zakonodaje (UL L 123, 12.5.2016, str. 1).

zlasti državam članicam. Komisija bi morala opraviti ocene uspešnosti in učinkovitosti financiranja ter njegovega učinka na splošne cilje programa, **ga po potrebi spremeniti** in o tem poročati Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij.

- (45) Izvesti bi bilo treba **■** ukrepe **preglednega, odgovornega in ustreznega** spremljanja in poročanja, vključno **z merljivimi** kazalniki, za **ocenjevanje in** poročanje o napredku programa pri doseganju splošnih in specifičnih ciljev iz te uredbe **ter za spodbujanje njegovih dosežkov**. Ta sistem poročanja o smotnosti bi moral zagotoviti, da **so** podatki za spremljanje izvajanja in rezultatov programa **primerni za poglobljeno analizo doseženega napredka in težav, ki so se pojavile, ter da se ti podatki in rezultati** zbirajo uspešno, učinkovito in pravočasno. Prejemnikom finančnih sredstev Unije je treba naložiti sorazmerne zahteve glede poročanja, da se zberejo ustrezni podatki za program.
- (45a) ***Program bi se moral izvajati na podlagi delovnih programov. Komisija bi morala do 31. decembra 2020 sprejeti prve večletne delovne programe , ki vključujejo časovni razpored razpisov za zbiranje predlogov za prva tri leta programa, njihove teme in okvirni proračun ter prihodnji okvir, ki zajema celotno programsko obdobje.***
- (46) Da bi zagotovili enotne pogoje za izvajanje te uredbe, bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila v zvezi s sprejetjem delovnih programov. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta¹.
- (47) Da bi po potrebi prilagodili kazalnike, ki se uporabljajo za spremljanje programa, okvirne odstotke proračunskih sredstev, dodeljenih posameznemu specifičnemu cilju v prometnem sektorju, in opredelitev koridorjev jedrnega prometnega omrežja, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 PDEU sprejme akte v zvezi s spremembami delov I, II in III Priloge k tej uredbi. Zlasti je pomembno, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, vključno na ravni strokovnjakov, in da se ta posvetovanja izvedejo v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu o boljši pripravi zakonodaje z dne 13. aprila 2016. Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski

¹ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njuni strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.

- (48) Zaradi jasnosti bi bilo treba uredbi (EU) št. 1316/2013 in (EU) št. 283/2014 razveljaviti. Vendar bi bilo treba ohraniti učinke člena 29 Uredbe (EU) št. 1316/2013, ki spreminja Prilogo k Uredbi (EU) št. 913/2010 Evropskega parlamenta in Sveta¹ glede seznama tovornih koridorjev.
- (49) Zaradi pravočasnega sprejetja izvedbenih aktov, določenih v tej uredbi, mora ta uredba začeti veljati takoj po objavi –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE I SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Predmet urejanja

S to uredbo se vzpostavi instrument za povezovanje Evrope (v nadaljnjem besedilu: program).

V uredbi so določeni cilji programa, proračun za obdobje 2021–2027, oblike financiranja Unije in pravila za zagotavljanje takega financiranja.

Člen 2

Opredelitve pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (a) „ukrep“ pomeni vsako dejavnost, ki velja za finančno in tehnično neodvisno, je časovno omejena in potrebna za izvajanje projekta;

¹ Uredba (EU) št. 913/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. septembra 2010 o evropskem železniškem omrežju za konkurenčen tovorni promet (UL L 276, 20.10.2010, str. 22).

- (b) „alternativna goriva“ pomenijo alternativna goriva **za vse načine prevoza**, kot so opredeljena v členu 2(1) Direktive 2014/94/EU;
- (ca) „**upravičenec**“ pomeni subjekt, ki je pravna oseba in s katerim je bil podpisan sporazum o **nepovratnih sredstvih**;
- (d) „operacija mešanega financiranja“ pomeni ukrepe, ki se podpirajo iz proračuna Unije, med drugim v okviru mehanizmov mešanega financiranja iz člena 2(6) Uredbe (EU, Euratom) 2018/XXX (v nadaljnjem besedilu: finančna uredba), in združujejo nepovratne oblike podpore in/ali finančne instrumente **in/ali proračunska jamstva** iz proračuna Unije s povratnimi oblikami podpore iz razvojnih institucij ali drugih javnih finančnih institucij pa tudi s strani komercialnih finančnih institucij in vlagateljev;
- (e) „celovito omrežje“ pomeni prometno infrastrukturo, določeno v skladu s poglavjem II Uredbe (EU) št. 1315/2013;
- (f) „jedrno omrežje“ pomeni prometno infrastrukturo, določeno v skladu s poglavjem III Uredbe (EU) št. 1315/2013;
- (g) „koridorji jedrnega omrežja“ pomenijo instrument za spodbujanje usklajenega izvajanja jedrnega omrežja, kot je določeno v poglavju IV Uredbe (EU) št. 1315/2013 in navedeno v delu III Priloge k tej uredbi;
- (ga) „**čezmejna povezava**“ v prometnem sektorju pomeni projekt skupnega interesa, ki zagotavlja **neprekinjenost omrežja TEN-T med dvema državama članicama ali med državo članico in tretjo državo**;
- (gb) „**manjkajoča povezava**“ je manjkajoči odsek omrežja TEN-T za vse načine prevoza ali prometni odsek, ki zagotavlja **povezanost jedrnih ali celovitih omrežij s koridorji TEN-T, ki ovira neprekinjenost omrežja TEN-T ali ki vsebuje eno ali več ozkih grl, ki vplivajo na neprekinjenost omrežja TEN-T**;
- (gc) „**infrastruktura za dvojno rabo**“ pomeni infrastrukturo prometnega omrežja, ki izpolnjuje **tako civilne kot obrambne potrebe**;
- (h) „čezmejni projekt na področju energije iz obnovljivih virov“ pomeni projekt, izbran ali upravičen do tega, da je izbran na podlagi sporazuma o sodelovanju ali kakršnega koli drugega dogovora med **vsaj dvema državama članicama** ali dogovora med **vsaj eno državi**

članico in tretjo državo, kot je opredeljeno v členih **8, 9, 11 in 13** Direktive **(EU) 2018/2001**, pri načrtovanju ali uvedbi energije iz obnovljivih virov v skladu z merili, določenimi v delu IV Priloge k tej uredbi;

(ha) „*energetska učinkovitost na prvem mestu*“ *pomeni energetska učinkovitost na prvem mestu iz člena 2(18) Uredbe (EU) 2018/1999;*

- (i) „infrastruktura za digitalno povezljivost“ pomeni zelo visokozmogljiva omrežja, sisteme 5G, zelo visokokakovostno lokalno brezžično povezljivost, hrbtenična omrežja ter delujoče digitalne platforme, neposredno povezane s prometno in energetska infrastrukturo;
- (j) „sistemi 5G“ pomenijo sklop elementov digitalne infrastrukture, ki se na podlagi globalno sprejetih standardov za mobilno in brezžično komunikacijsko tehnologijo uporabljajo za povezljivost in storitve dodane vrednosti, z značilnostmi naprednega delovanja, kot so zelo velika hitrost prenosa podatkov in zmogljivost, **komunikacije z nizko stopnjo** zakasnitve, **ultravisoka** stopnja zanesljivosti ali podpiranje številnih povezanih naprav;
- (k) „koridor 5G“ pomeni prometno pot, cesto, železnico **ali celinsko plovno pot**, ki je v celoti pokrita z infrastrukturo za digitalno povezljivost in zlasti sistemi 5G ter omogoča nemoteno zagotavljanje sinergijskih digitalnih storitev, kot **so** povezana in avtomatizirana mobilnost, podobne storitve pametne mobilnosti za železnice **ali digitalna povezljivost na celinskih plovnih poteh**;
- (l) „delujoče digitalne platforme, neposredno povezane s prometno in energetska infrastrukturo“ pomenijo fizične in virtualne vire informacijske in komunikacijske tehnologije (v nadaljnjem besedilu: IKT), ki delujejo na komunikacijski infrastrukturi ter podpirajo pretok, shranjevanje, obdelavo in analizo podatkov o prometni in/ali energetska infrastrukturi;
- (m) „projekt v skupnem interesu“ pomeni projekt, opredeljen v Uredbi (EU) št. 1315/2013 ali Uredbi (EU) št. 347/2013 ali členu 8 te uredbe;
- (n) „študije“ pomenijo dejavnosti, potrebne za pripravo izvajanja projekta, kot so pripravljalne študije, študije kartiranja in izvedljivosti, študije v zvezi z ocenjevanjem, preskusi in potrjevanjem, tudi v obliki programske opreme, ter vse druge ukrepe za tehnično podporo, vključno s pripravljalnimi deli, potrebnimi za opredelitev in razvoj projekta ter odločitve o njegovem financiranju, kot so izvidniške dejavnosti na zadevnih lokacijah ter priprava finančnega svežnja;

- (o) „spodbujevalci socialno-ekonomskega razvoja“ pomenijo subjekte, ki lahko zaradi svojega poslanstva, narave ali lokacije neposredno ali posredno ustvarjajo pomembne socialno-ekonomske koristi za državljane, podjetja in lokalne skupnosti na okoliškem **ali vplivnem** območju;
- (p) „tretja država“ pomeni državo, ki ni članica Evropske unije;
- (q) „zelo visokozmogljiva omrežja“ pomenijo zelo visokozmogljiva omrežja, kot so opredeljena v členu 2(2) Direktive (EU) 2018/172;
- (r) „dela“ pomenijo nakup, dobavo in uporabo sestavnih delov, sistemov in storitev, vključno s programsko opremo, izvedbo dejavnosti načrtovanja, gradnje in montaže, povezanih s projektom, tehnično potrditev montaže ter začetek uporabe projekta.

Člen 3

Cilji

1. Splošni cilj programa je **izgradnja**, razvoj, posodobitev **in dokončanje** vseevropskih omrežij na prometnem, energetske in digitalnem področju ter spodbujanje čezmejnega sodelovanja na področju energije iz obnovljivih virov ob upoštevanju dolgoročnih zavez glede razogljivenja **ter ciljev glede povečevanja evropske konkurenčnosti, pametne, trajnostne in vključujoče rasti, teritorialne, socialne in ekonomske kohezije ter povezovanja notranjega trga in dostopa do njega**, s poudarkom na sinergijah med **prometnim, energetske in digitalnim sektorjem**.
2. Specifični cilji programa so:
 - (a) v prometnem sektorju:
 - (i) **v skladu s cilji Uredbe (EU) št. 1315/2013** prispevati k razvoju projektov v skupnem interesu, ki se nanašajo na učinkovita, medsebojno povezana **in multimodalna** omrežja ter infrastrukturo za pametno, **interoperabilno**, trajnostno, vključujočo, **dostopno**, varno in zanesljivo mobilnost;
 - (ii) prilagoditi **dele vseevropskega prometnega omrežja za dvojno rabo prometne infrastrukture za izboljšanje tako civilne kot vojaške** mobilnosti;

- (b) v energetskega sektorja prispevati k razvoju projektov v skupnem interesu, ki se nanašajo na nadaljnje povezovanje **učinkovitega in konkurenčnega** notranjega energetskega trga ter čezmejno in medsektorsko interoperabilnost omrežij, pospešujejo razogljičenje **gospodarstva ter spodbujajo energetska učinkovitost** in zagotavljajo zanesljivost oskrbe, ter spodbujati čezmejno sodelovanje na področju energije, **vključno z energijo** iz obnovljivih virov;
- (c) v digitalnem sektorju prispevati k **razvoju projektov v skupnem interesu v zvezi z uvedbo varnih in zanesljivih** zelo visokozmogljivih digitalnih omrežij in sistemov 5G, večji odpornosti in zmogljivosti digitalnih hrbtničnih omrežij na ozemljih EU z njihovim povezovanjem s sosednjimi ozemlji kot tudi k digitalizaciji prometnega in energetskega omrežja.

Člen 4

Proračun

1. Finančna sredstva za izvajanje programa za obdobje 2021–2027 se določijo na **43 850 768 000 EUR v stalnih cenah (XXX EUR v tekočih cenah)**.
2. Ta znesek se razdeli, kot sledi:
 - (a) **33 513 524 000 v stalnih cenah (XXX EUR v tekočih cenah)** za specifične cilje iz člena 3(2)(a), od tega:
 - (i) **17 746 000 000 EUR v stalnih cenah (XXX EUR v tekočih cenah)** iz grozda evropskih strateških naložb;
 - (ii) **10 000 000 000 EUR v stalnih cenah (11 285 493 000 EUR v tekočih cenah)** se prerezporedi iz Kohezijskega sklada, da se v skladu s to uredbo porabi samo v državah članicah, ki so upravičene do financiranja iz Kohezijskega sklada;
 - (iii) **5 767 524 000 EUR v stalnih cenah (6 500 000 000 EUR v tekočih cenah)** iz obrambnega grozda za specifični cilj iz člena 3(2)(a)(ii);
 - (b) **8 650 000 000 EUR** za specifične cilje iz člena 3(2)(b), od tega **15 % glede na odziv trga** za čezmejne projekte na področju energije iz obnovljivih virov. **Če je prag 15 % dosežen, Evropska komisija ta znesek glede na odziv trga poveča na 20 %;**

(c) **2 662 000 000 EUR v stalnih cenah (3 000 000 000 EUR v tekočih cenah)** za specifične cilje iz člena 3(2)(c).

3. Komisija ne odstopa od zneska iz pododstavka 2(a)(ii).
4. **Do 1 % zneska** iz odstavka 1 se lahko uporabi za tehnično in upravno pomoč za izvajanje programa in sektorskih smernic, kot so dejavnosti pripravljanja, spremljanja, kontrole, revizije in ocenjevanja, vključno s korporativnimi informacijskotehnološkimi sistemi. Ta znesek se lahko uporabi tudi za financiranje spremljevalnih ukrepov v podporo pripravi projektov, **zlasti za svetovanje nosilcem projektov o možnostih financiranja, da bi pomagali pri strukturiranju financiranja projektov.**
5. Proračunske obveznosti za ukrepe, ki trajajo več kot eno proračunsko leto, se lahko razporedijo na več let v letne obroke.
6. Brez poseganja v finančno uredbo so lahko odhodki za ukrepe, ki izhajajo iz projektov, vključenih v prvi delovni program, upravičeni od 1. januarja 2021.
7. Znesek, prerazporejen iz Kohezijskega sklada, se uporabi v skladu s to uredbo, ob upoštevanju odstavka 8 in brez poseganja v člen 14(2)(b).
8. Kar zadeva zneske, prerazporejene iz Kohezijskega sklada, se ■ pri izboru projektov, upravičenih do financiranja, ■ do 31. decembra 2022 upoštevajo nacionalna dodeljena sredstva v okviru Kohezijskega sklada ■. Od 1. januarja **2023** se sredstva, ki so bila prerazporejena programu in niso bila dodeljena za noben projekt prometne infrastrukture, **na konkurenčni osnovi** dajo na voljo vsem državam članicam, upravičenim do sredstev iz Kohezijskega sklada, za financiranje projektov prometne infrastrukture v skladu s to uredbo.
- 8a. **Znesek, ki se prenese iz Kohezijskega sklada, se ne uporablja za financiranje medsektorskih programov dela in operacij mešanega financiranja.**
9. Sredstva, dodeljena državam članicam v okviru deljenega upravljanja, se lahko na njihovo zahtevo prerazporedijo programu. Komisija ta sredstva uporablja neposredno v skladu s [točko (a) člena 62(1)] finančne uredbe ali posredno v skladu s točko (c) navedenega člena. ■ Ta sredstva se uporabijo v korist zadevne države članice.
- 9a. **Brez poseganja v člen 4(9) se lahko v digitalnem sektorju viri, dodeljeni državam članicam v okviru deljenega upravljanja, na njihovo zahtevo prenesejo v program, vključno s**

financiranjem upravičenih ukrepov iz člena 9(4), in sicer do 100 % skupnih upravičenih stroškov, kjer je to mogoče, brez poseganja v načelo sofinanciranja iz člena 190 finančne uredbe in v pravila o državni pomoči. Ti viri se uporabijo zgolj v korist zadevne države članice.

Člen 5

Tretje države, pridružene programu

1. V programu lahko sodelujejo naslednje tretje države:
 - (a) članice Evropskega združenja za prosto trgovino (v nadaljnjem besedilu: EFTA), ki so članice EGP, v skladu s pogoji, določenimi v Sporazumu EGP;
 - (b) države pristopnice, države kandidatke in potencialne države kandidatke v skladu s splošnimi načeli in pogoji za udeležbo teh držav v programih Unije, določenimi v zadevnih okvirnih sporazumih in sklepih Pridružitvenega sveta ali podobnih sporazumih, ter v skladu s posebnimi pogoji, določenimi v sporazumih med Unijo in temi državami;
 - (c) države, ki jih zajema evropska sosedska politika, v skladu s splošnimi načeli in pogoji za udeležbo teh držav v programih Unije, določenimi v zadevnih okvirnih sporazumih in sklepih Pridružitvenega sveta ali podobnih sporazumih, ter v skladu s posebnimi pogoji, določenimi v sporazumih med Unijo in temi državami;
 - (d) druge tretje države v skladu s pogoji, določenimi v posebnem sporazumu, ki zajema sodelovanje tretje države v katerem koli programu Unije, pod pogojem, da sporazum:
 - zagotavlja pravično ravnotežje glede prispevkov in koristi tretje države, ki sodeluje v programih Unije;
 - določa pogoje za udeležbo v programih, vključno z izračunom finančnih prispevkov za posamezne programe in njihovih upravnih stroškov. Ti prispevki so namenski prejemki v skladu s členom 21(5) finančne uredbe;
 - tretji državi ne podeljuje pravice odločanja o programu;

- Uniji jamči pravice za zagotavljanje dobrega finančnega poslovanja in zaščito njenih finančnih interesov.
 - **zagotavlja vzajemnost pri dostopu do podobnih programov v tretji državi, zlasti javnih razpisov.**
2. Tretje države iz odstavka 1 in subjekti s sedežem v teh državah ne smejo prejeti finančne pomoči na podlagi te uredbe, razen če je tako financiranje nujno za doseganje ciljev danega projekta v skupnem interesu, pod pogoji, ki so določeni v delovnih programih iz člena 19, **in v skladu s določbami iz člena 8 Uredbe (EU) št. 1315/2013.**

Člen 6

Izvajanje in oblike financiranja EU

1. Program se izvaja z neposrednim upravljanjem v skladu s finančno uredbo ali s posrednim upravljanjem z organi iz člena [62(1)(c)] finančne uredbe.
2. S programom se lahko zagotovi financiranje ■ v obliki nepovratnih sredstev in javnih naročil, **kot je določeno v finančni uredbi. Program lahko tudi prispeva k operacijam** mešanega financiranja ■ v skladu z uredbo o InvestEU in naslovom X finančne uredbe. **Prispevek Unije za operacije mešanega financiranja v prometnem sektorju ne sme presegati 10 % proračunskega zneska iz člena 4(2)(a)(i). V prometnem sektorju se lahko operacije mešanega financiranja uporabijo za ukrepe v zvezi s pametno, interoperabilno, trajnostno, vključujočo, dostopno, varno in zaščitenostjo mobilnostjo iz člena 9(2)(b).**
3. Komisija lahko na izvajalske agencije prenese pooblastilo za izvajanje dela programa v skladu s členom [69] finančne uredbe, da se izvajanje prilagodi zahtevam po optimalnem upravljanju in učinkovitosti programa v prometnem, energetske in digitalnem sektorju.
4. Prispevki v mehanizmu vzajemnega zavarovanja lahko krijejo tveganje, povezano z izterjavo sredstev, ki jih dolgujejo prejemniki, in se štejejo za zadostno jamstvo v skladu s finančno uredbo. Uporabljajo se določbe iz [člena X] Uredbe XXX [naslednica uredbe o Jamstvenem skladu].

Člen 7

Čezmejni projekti na področju energije iz obnovljivih virov

1. Čezmejni projekti na področju energije iz obnovljivih virov **prispevajo k dekarbonizaciji, dokončanju notranjega energetskega trga in povečanju zanesljivosti oskrbe. Ti projekti** so vključeni v sporazum o sodelovanju ali kakršen koli drug dogovor med **vsaj dvema državama članicama** ali dogovor med **vsaj eno državo članico in tretjo državo**, kot je določeno v **členih 8, 9, 11 in 13** Direktive (EU) 2018/2001. Ti projekti se opredelijo v skladu s **splošnimi** merili in postopkom iz dela IV Priloge k tej uredbi.
2. Komisija do 31. decembra 2019 sprejme delegirani akt v skladu s členom 23(d) te uredbe, da dodatno **in brez poseganja v merila za dodelitev iz člena 13** opredeli **posebna** merila za izbor in določi podrobnosti postopka izbora projektov, ter objavi metodologijo za ocenjevanje prispevka projektov k splošnim merilom ter **za pripravo analize** stroškov in koristi iz dela IV Priloge.
3. Študije, namenjene razvoju in opredelitvi čezmejnih projektov na področju energije iz obnovljivih virov, so upravičene do financiranja na podlagi te uredbe.
4. Čezmejni projekti na področju energije iz obnovljivih virov so upravičeni do financiranja Unije za dela, če izpolnjujejo ti dodatni merili:
 - (a) analiza stroškov in koristi za projekt v skladu s točko 3 dela IV Priloge **je obvezna za vse podprte projekte, opravi se na pregleden, izčrpen in celosten način ter** dokazuje obstoj znatnih prihrankov stroškov in/ali koristi v smislu povezovanja sistemov, **okoljske trajnosti, zanesljivosti oskrbe ali inovacij** in
 - (b) vložnik dokaže, da se brez nepovratnih sredstev projekt ne bi uresničil ali da brez nepovratnih sredstev projekt ne more biti donosen. Pri tej analizi se upoštevajo vsi prihodki iz shem podpore.
5. Znesek nepovratnih sredstev za dela je sorazmeren s prihranki stroškov in/ali koristmi iz točke 2(b) dela IV Priloge, ne presega zneska, potrebnega za uresničitev ali donosnost projekta **in upošteva določbe iz člena 14(3).**
6. **Program zagotavlja možnost usklajenega financiranja z omogočitvenim okvirom za uvajanje energije iz obnovljivih virov iz člena 3(5) Direktive (EU) 2018/2001 in sofinanciranja z mehanizmom Unije za financiranje energije iz obnovljivih virov iz člena 33 Uredbe (EU) 2018/1999.**

Komisija redno ocenjuje črpanje sredstev glede na referenčni znesek iz člena 4(2)(b) za čezmejne projekte na področju energije iz obnovljivih virov. Če po tej oceni ni zadostnega tržnega uvajanja čezmejnih projektov na področju energije iz obnovljivih virov, se neporabljeni proračun, predviden za te projekte, uporabi za doseganje ciljev vseevropskih energetskega omrežij, opredeljenih v členu 3(2)(b), za upravičene ukrepe iz člena 9(3), od leta 2024 pa se lahko uporabi tudi za sofinanciranje mehanizma Unije za financiranje energije iz obnovljivih virov, vzpostavljenega z Uredbo (EU) 2018/1999.

Komisija z izvedbenim aktom določi posebna pravila o sofinanciranju med deli za čezmejne projekte na področju energije iz obnovljivih virov v okviru IPE in mehanizmom financiranja, vzpostavljenim v skladu s členom 33 Uredbe (EU) 2018/1999. Pri tem se uporabi postopek pregleda iz člena 22.

Člen 8

Projekti v skupnem interesu na področju infrastrukture za digitalno povezljivost

1. Projekti v skupnem interesu na področju infrastrukture za digitalno povezljivost **so tisti projekti, za katere se pričakuje, da bodo pomembno prispevali k doseganju strateških ciljev Unije na področju povezljivosti in/ali zagotovili omrežno infrastrukturo, ki podpira digitalno preobrazbo gospodarstva in družbe ter evropski enotni digitalni trg.**
 - 1a. **Projekti skupnega interesa na področju infrastrukture za digitalno povezljivost so skladni z naslednjimi merili:**
 - (a) **prispevajo k specifičnemu cilju iz točke (c) člena 3(2);**
 - (b) **uporabljajo najboljšo in najprimernejšo dostopno tehnologijo za posamezni projekt, ki predstavlja najboljše ravnotežje v smislu zmogljivosti pretoka podatkov, varnosti prenosa, odpornosti omrežja, kibernetске varnosti in stroškovne učinkovitosti.**
2. Študije, namenjene razvoju in opredelitvi projektov v skupnem interesu na področju infrastrukture za digitalno povezljivost, so upravičene do financiranja na podlagi te uredbe.
3. Brez poseganja v merila za dodelitev iz člena 13 se prednost pri financiranju določi ob upoštevanju naslednjih meril:
 - (a) ukrepi, ki prispevajo k **uvajanju in** dostopu do zelo visokozmogljivih omrežij, **vključno z omrežjem 5G in drugo najsodobnejšo povezljivostno tehnologijo, v skladu s**

*strateškimi cilji Unije glede povezljivosti na območjih, kjer se nahajajo spodbujevalci socialno-ekonomskega razvoja, se prednostno razvrstijo ob upoštevanju **njihovih potreb po povezljivosti in velikosti dodatno pokritega območja, vključno z gospodinjstvi**, v skladu z delom V Priloge. **Podpre se lahko uvedba samostojnih omrežij do spodbujevalcev socialno-ekonomskega razvoja, razen v primerih, ko je to gospodarsko neučinkovito ali fizično neizvedljivo;***

- (b) ukrepi, ki prispevajo k zagotavljanju zelo visokokakovostne lokalne brezžične povezljivosti v lokalnih skupnostih, v skladu z delom V Priloge;
- (c) ***prednostno se obravnavajo ukrepi***, ki prispevajo k **vzpostavitvi** koridorjev 5G ob glavnih **■** prometnih poteh, vključno z vseevropskimi prometnimi omrežji, ***da se zagotovi pokritost*** ob glavnih prometnih poteh, kar omogoča nemoteno zagotavljanje sinergijskih digitalnih storitev, ***pri tem pa se uporabi v prihodnost usmerjen pristop ob upoštevanju njihovega socialno-ekonomskega pomena glede na vse že nameščene tehnološke rešitve.*** Okvirni seznam projektov, ki bi lahko bili upravičeni do podpore, je vključen v del V Priloge;
- (d) projekti, namenjeni vzpostavitvi ***ali bistveni nadgradnji*** čezmejnih hrbteničnih omrežij, ki povezujejo Unijo s tretjimi državami in krepijo povezave ***med elektronskimi komunikacijskimi omrežji*** znotraj ozemlja Unije, vključno s podmorskimi kabli, se prednostno razvrstijo glede na to, kako pomembno prispevajo k večji ***uspešnosti***, odpornosti in ***zelo visoki*** zmogljivosti elektronskih komunikacijskih omrežij na ozemlju Unije;
-
- (f) pri projektih za uvedbo delujočih digitalnih platform imajo prednost ukrepi, ki temeljijo na najnaprednejših tehnologijah, ob upoštevanju vidikov, kot so interoperabilnost, kibernetska varnost, zasebnost podatkov in ponovna uporaba. **■**

POGLAVJE III UPRAVIČENOST

Člen 9 Upravičeni ukrepi

1. Do financiranja so upravičeni samo ukrepi, ki prispevajo k doseganju ciljev iz člena 3 **ob upoštevanju dolgoročnih zavez glede dekarbonizacije**. Ti ukrepi vključujejo ■ študije, dela in druge spremljevalne ukrepe, ki so potrebni za upravljanje in izvajanje programa in sektorskih smernic. **Študije so upravičene samo, če se nanašajo na projekte, ki so upravičeni v okviru tega programa.**
2. V prometnem sektorju so do prejemanja finančne pomoči Unije na podlagi te uredbe upravičeni **samo** naslednji ukrepi:
 - (a) ukrepi, ki se nanašajo na učinkovita, medsebojno povezana, **interoperabilna in multimodalna** omrežja, **namenjeni razvoju železniške in cestne infrastrukture, infrastrukture za celinske plovne poti in pomorske infrastrukture**:
 - (i) ukrepi za vzpostavitev jedrnega omrežja v skladu s poglavjem III Uredbe (EU) št. 1315/2013, vključno z ukrepi, ki se nanašajo na **čezmejne povezave in manjkajoče povezave, kakršne so navedene v delu III Priloge k tej uredbi, ter urbana vozlišča, multimodalne logistične platforme, pomorska pristanišča, pristanišča na celinskih plovnih poteh, železniško-cestne terminale in povezave do letališč** jedrnega omrežja, kot so opredeljeni v Prilogi II k Uredbi (EU) št. 1315/2013. Ukrepi za vzpostavitev jedrnega omrežja lahko zajemajo povezane elemente v celovitem omrežju, če je to potrebno za optimizacijo naložbe, v skladu z načini, določenimi v delovnih programih iz člena 19 te uredbe;
 - (ii) ukrepi, **ki se nanašajo na čezmejne povezave** celovitega omrežja v skladu s poglavjem II Uredbe (EU) št. 1315/2013, **kakršne so navedene v oddelku 2 dela III Priloge k tej uredbi, ukrepi iz oddelka 3 dela III Priloge k tej uredbi, ukrepi, ki se nanašajo na študije za razvoj celovitega omrežja, in ukrepi, ki se nanašajo na morska pristanišča in pristanišča na celinskih plovnih poteh celovitega omrežja, v skladu s poglavjem II Uredbe (EU) št. 1315/2013;**
 - (iii) ukrepi za vzpostavitev odsekov celovitega omrežja v najbolj oddaljenih regijah v skladu s poglavjem II Uredbe (EU) št. 1315/2013, vključno z ukrepi, ki se

nanašajo na zadevna urbana vozlišča, pomorska pristanišča, pristanišča na celinskih plovnih poteh, železniško-cestne terminale, *povezave do letališč in multimodalne logistične platforme* celovitega omrežja, kot so opredeljeni v Prilogi II k Uredbi (EU) št. 1315/2013;

- (iv) ukrepi, ki podpirajo projekte v skupnem interesu za povezavo vseevropskega omrežja z infrastrukturnimi omrežji sosednjih držav, kot so opredeljeni v členu 8(1) Uredbe (EU) št. 1315/2013;
- (b) ukrepi, ki se nanašajo na pametno, *interoperabilno*, trajnostno, *multimodalno*, vključujočo, *dostopno*, varno in zanesljivo mobilnost:
 - (i) ukrepi za podporo pomorskih avtocest, kot je določeno v členu 21 Uredbe (EU) št. 1315/2013, *s poudarkom na čezmejnem pomorskem prevozu na kratkih razdaljah*;
 - (ii) ukrepi za podporo sistemov telematskih aplikacij ■ v skladu s členom 31 Uredbe (EU) št. 1315/2013 *po posameznih načinih prevoza, predvsem:*
 - *za železnice: Evropski sistem za upravljanje železniškega prometa (ERTMS);*
 - *za celinske plovne poti: rečne informacijske storitve;*
 - *za cestni promet: inteligentni prometni sistemi;*
 - *za pomorski promet: Sistem spremljanja in obveščanja za ladijski promet in e-pomorske storitve, vključno s storitvami enotnega okenca, kot so enotno okence za pomorski sektor, sistemi pristaniških skupnosti in ustreznimi carinskimi informacijskimi sistemi;*
 - *za zračni promet: sistemi za upravljanje zračnega prometa, zlasti tisti, ki izvirajo iz sistema SESAR;*
 - (iii) ukrepi za podporo *trajnostnih* storitev tovarnega prometa v skladu s členom 32 Uredbe (EU) št. 1315/2013 *ter ukrepi za zmanjšanje hrupa v železniškem tovarnem prometu*;

- (iv) ukrepi za podporo novih tehnologij in inovacij, vključno z avtomatizacijo, izboljšanimi prometnimi storitvami, povezovanjem različnih načinov prevoza in infrastrukturo za alternativna goriva **za vse načine prevoza**, v skladu s členom 33 Uredbe (EU) št. 1315/2013;
- (v) ukrepi za odstranjevanje ovir na področju interoperabilnosti, zlasti pri zagotavljanju učinkov koridorja/omrežja, **v skladu s členom 3(o) Uredbe (EU) št. 1315/2013, med drugim v zvezi s spodbujanjem povečanja železniškega tovornega prometa, vključno s samodejnimi napravami za spreminjanje tirne širine**;
- (va) **ukrepi za odstranjevanje ovir na področju interoperabilnosti, zlasti v urbanih vozliščih, kot je določeno v členu 30 Uredbe (EU) št. 1315/2013**;
- (vi) ukrepi za vzpostavljanje varne in zanesljive infrastrukture in mobilnosti, vključno z varnostjo v cestnem prometu, v skladu s členom 34 Uredbe (EU) št. 1315/2013;
- (vii) ukrepi za izboljšanje odpornosti prometne infrastrukture, **zlasti** proti podnebnim spremembam in naravnim nesrečam **ter proti kibernetiskim varnostnim grožnjam**;
- (viii) ukrepi za izboljšanje dostopnosti prometne infrastrukture **pri vseh načinih prevoza in** za vse uporabnike, **zlasti za uporabnike z zmanjšano mobilnostjo**, v skladu s členom 37 Uredbe (EU) št. 1315/2013;
- (ix) ukrepi za izboljšanje dostopnosti in razpoložljivosti prometne infrastrukture za varnostne namene in namene civilne zaščite **ter ukrepi za prilagoditev prometne infrastrukture za namene nadzora zunanjih meja Unije, da se pospešijo prometni tokovi**;
- (c) v okviru specifičnega cilja iz člena 3(2)(a)(ii) **in v skladu s členom 11a**: ukrepi ali posebne dejavnosti v okviru ukrepa, ki podpirajo **nove ali obstoječe dele vseevropskega prometnega omrežja, primerne za vojaški prevoz, da se prilagodijo infrastrukturnim zahtevam za dvojno rabo**.

3. V energetskega sektorja so do prejemanja finančne pomoči Unije na podlagi te uredbe upravičeni **samo** naslednji ukrepi:
- (a) ukrepi v zvezi s projekti v skupnem interesu, kot so določeni v členu 14 Uredbe (EU) št. 347/2013;
 - (b) ukrepi za podporo čezmejnih projektov na področju energije iz obnovljivih virov, vključno z **inovativnimi rešitvami in shranjevanjem energije iz obnovljivih virov, ter** njihovo zasnovo, kot so opredeljeni v delu IV Priloge k tej uredbi, če so izpolnjeni pogoji iz člena 7 te uredbe.
4. V digitalnem sektorja so do prejemanja finančne pomoči Unije na podlagi te uredbe upravičeni **samo** naslednji ukrepi:
- (a) ukrepi za podporo **uvedbe in dostopa do zelo visokozmogljivih omrežij, vključno s sistemi 5G, ki so zmožni zagotavljati gigabitno povezljivost na območjih, na katerih se nahajajo spodbujevalci** socialno-ekonomskega razvoja;
 - (b) ukrepi za podporo zagotavljanja zelo visokokakovostne brezplačne lokalne brezžične povezljivosti v lokalnih skupnostih brez diskriminatornih pogojev;
 - (c) ukrepi za zagotovitev neprekinjene pokritosti vseh glavnih prometnih poti, vključno z vseevropskimi prometnimi omrežji, s sistemi 5G;
 - (d) ukrepi za podporo vzpostavitve **novih ali bistvene nadgradnje obstoječih** hrbteničnih omrežij, vključno s podmorskimi kabli, **znotraj držav članic in med njimi** ter med Unijo in tretjimi državami;
 - (f) ukrepi za izvajanje zahtev infrastrukture za digitalno povezljivost v zvezi s čezmejnimi projekti na področju prometa ali energetike in/ali za podporo delujočih digitalnih platform, ki so neposredno povezane s prometno ali energetska infrastrukturo.

Okvirni seznam upravičenih projektov v digitalnem sektorja je vključen v del V Priloge.

Člen 10

Sinergije **med prometnim, energetska in digitalnim sektorjem**

1. Ukrepi, ki **hkrati** prispevajo k doseganju enega ali več ciljev najmanj dveh sektorjev, kot je določeno v členu 3(2)(a), (b) in (c), so upravičeni do prejemanja finančne pomoči Unije na podlagi te uredbe **in do višje stopnje sofinanciranja v skladu s členom 14**. Takšni ukrepi se izvajajo prek **■** delovnih programov, ki se nanašajo na najmanj dva sektorja, vključno s posebnimi merili za dodelitev, in se financirajo iz proračunskih prispevkov zadevnih sektorjev.
2. V prometnem, energetske ali digitalnem sektorju lahko ukrepi, ki so upravičeni v skladu s členom 9, vključujejo **sinergijske** elemente, **povezane s katerim koli drugim sektorjem**, ki se ne nanašajo **■** na upravičene ukrepe iz člena 9(2), (3) ali (4), če izpolnjujejo te zahteve:
 - (a) strošek teh **sinergijskih** elementov ne presega 20 % skupnih upravičenih stroškov ukrepa in
 - (b) ti **sinergijski** elementi se nanašajo na prometni, energetski ali digitalni sektor in
 - (c) ti **sinergijski** elementi omogočajo znatno izboljšanje socialno-ekonomskih, podnebnih ali okoljskih koristi ukrepa.

Člen 11

Upravičeni subjekti

1. Poleg meril iz člena [197] finančne uredbe se uporabljajo merila za upravičenost iz tega člena.
2. Upravičeni so naslednji subjekti:
 - (a) pravni subjekti s sedežem v državi članici, **vključno s skupnimi podjetji**;
 - (b) pravni subjekti s sedežem v tretji državi, ki je pridružena programu, **ali v čezmorskih državah in ozemljih**;
 - (c) pravni subjekti, ustanovljeni v skladu s pravom Unije, in mednarodne organizacije, kadar je to določeno v delovnih programih.
3. Fizične osebe niso upravičene.
4. Pravni subjekti s sedežem v tretji državi, ki ni pridružena programu, so izjemoma upravičeni do podpore v okviru programa, če je to nujno za doseganje ciljev zadevnega projekta v

skupnem interesu *na področju prometa in energije in digitalnem področju* ali čezmejnega projekta na področju energije iz obnovljivih virov.

5. **■** Upravičeni *so* samo predlogi, ki jih predloži ena ali več držav članic ali, s soglasjem zadevnih držav članic, mednarodne organizacije, skupna podjetja ali javna ali zasebna podjetja ali organi, *vključno z regionalnimi in lokalnimi organi. Če se država članica ne strinja s predložitvijo, to ustrezno sporoči.*

Država članica lahko sklene, da je za specifični delovni program ali specifično kategorijo aplikacij mogoče predložiti predloge brez njenega soglasja. V takem primeru se to na zahtevo zadevne države članice navede v ustreznem delovnem programu in razpisu za zbiranje takih predlogov.

Člen 11a

Posebne zahteve za upravičenost v zvezi z ukrepi, ki se nanašajo na prilagoditev omrežij TEN-T za civilno-obrambno dvojno rabo

1. ***Ukrepi, ki prispevajo k prilagajanju jedrnega ali celovitega omrežja TEN-T, kot je opredeljeno v Uredbi 1315/2013, z namenom omogočiti civilno-obrambno dvojno uporabo infrastrukture, morajo izpolnjevati naslednje dodatne zahteve za upravičenost:***
- (a) predloge predložijo ena ali več držav članic ali, s soglasjem zadevnih držav članic, pravni subjekti s sedežem v državah članicah;***
 - (b) ukrepi se nanašajo na odseke ali vozlišča, ki jih opredelijo države članice v prilogah k vojaškim potrebam za vojaško mobilnost v EU in širše, kakor jih je sprejel Svet 20. novembra 2018¹, ali z morebitnim naknadno sprejetim seznamom, ter na morebiten dodatni okvirni seznam prednostnih projektov, ki ga opredelijo države članice v skladu z akcijskim načrtom za vojaško mobilnost;***
 - (c) ukrepi se lahko nanašajo na nadgradnjo obstoječih komponent infrastrukture ali na gradnjo novih komponent infrastrukture ob upoštevanju infrastrukturnih zahtev iz odstavka 2;***

¹ ***Dok. ST 13674/18.***

(d) ukrepi v zvezi z infrastrukturnimi potrebami na ravni, ki presega tisto, ki se zahteva za dvojno uporabo, so upravičeni, vendar je podpora zanje mogoče pridobiti le do višine stroškov, ki ustreza ravni infrastrukturnih potreb, ki je nujna za dvojno uporabo. Ukrepi v zvezi z infrastrukturo, ki se uporablja le v vojaške namene, niso upravičeni;

(e) ukrepi iz tega člena se financirajo samo iz zneska, določenega v skladu s členom 4(2)(a)(iii).

2. Komisija sprejme izvedbeni akt, v katerem po potrebi določi zahteve glede infrastrukture, ki se uporabljajo za nekatere kategorije ukrepov za infrastrukturo z dvojno rabo, in postopek ocenjevanja za ukrepe, povezane z ukrepi za civilno-obrambno infrastrukturo za dvojno rabo.

Po vmesnem ocenjevanju programa, predvidenem v členu 21(2), lahko Komisija proračunskemu organu predlaga prenos nedodeljenega denarja iz člena 4(2)(a)(iii) v člen 4(2)(a)(i).

POGLAVJE III NEPOVRATNA SREDSTVA

Člen 12

Nepovratna sredstva

Nepovratna sredstva v okviru programa se dodeljujejo in upravljajo v skladu z naslovom VIII finančne uredbe.

Člen 13

Merila za dodelitev

1. ***Pregledna*** merila za dodelitev se opredelijo v delovnih programih iz člena 19 in razpisih za zbiranje predlogov, pri čemer se, kadar je to ustrezno, upoštevajo ***le*** naslednji elementi:
 - (a) gospodarski, družbeni in okoljski vpliv, ***vključno z vplivom na okolje (življenjski cikel projekta, koristi in stroški), tehtnostjo, celovitostjo in preglednostjo analize;***
 - (b) vidiki inovacij ***in digitalizacije***, varnosti, interoperabilnosti in dostopnosti, ***tudi za osebe z zmanjšano mobilnostjo;***
 - (c) čezmejna razsežnost, ***povezanost omrežij in teritorialna dostopnost, tudi za najbolj oddaljene regije in otoke;***
(ca) evropska dodana vrednost;
 - (d) sinergije med prometnim, energetske in digitalnim sektorjem;
 - (e) zrelost ukrepa v razvoju projekta;
(ea) smotrnost strategije vzdrževanja, predlagane za zaključeni projekt;
 - (f) smotrnost predlaganega izvedbenega načrta;
 - (g) spodbujevalni učinek finančne pomoči Unije na naložbe;
 - (h) potreba po premostitvi finančnih ovir, ***kot so ovire, ki jih ustvarjajo*** nezadostna donosnost, ***visoki vnaprejšnji stroški*** ali pomanjkljivo financiranje trga;
(ha) morebitna dvojna raba pri vojaški mobilnosti;

- (i) skladnost z energetskimi in podnebnimi načrti Unije ter nacionalnimi energetskimi in podnebnimi načrti, ***vključno z načelom „energetska učinkovitost na prvem mestu“***.
2. Kjer je primerno, se pri oceni predlogov glede na merila za dodelitev upošteva odpornost proti negativnim učinkom podnebnih sprememb na podlagi ocene občutljivosti za podnebne spremembe in tveganj, vključno z ustreznimi prilagoditvenimi ukrepi.
3. Pri oceni predlogov glede na merila za dodelitev se zagotovi, da so ukrepi – kadar je to ustrezno in kakor je določeno v delovnih programih – ki jih podpira program in vključujejo tehnologijo PNT, tehnično združljivi s sistemoma EGNOS/Galileo in Copernicus.
4. V prometnem sektorju se pri oceni predlogov glede na merila za dodelitev iz odstavka 1, kadar je to ustrezno, zagotovi, da so predlagani ukrepi usklajeni z delovnimi načrti za koridor in izvedbenimi akti na podlagi člena 47 Uredbe (EU) št. 1315/2013 ter da upoštevajo ***posvetovalno*** mnenje odgovornega evropskega koordinatorja na podlagi člena 45(8) navedene uredbe. ***Oceni se tudi, ali lahko zaradi izvajanja ukrepov, ki se financirajo iz IPE, pride do motenj pri tokovih tovora in potnikov na odseku, ki ga zadeva projekt, in ali je bilo mogoče ta tveganja zmanjšati.***
5. Glede ukrepov, ki se nanašajo na čezmejne projekte na področju energije iz obnovljivih virov, se pri merilih za dodelitev, opredeljenih v delovnih programih in razpisih za zbiranje predlogov, upoštevajo pogoji iz odstavka 4 člena 7.
6. Glede ukrepov, ki se nanašajo na projekte v skupnem interesu na področju digitalne povezljivosti, se pri merilih za dodelitev, opredeljenih v delovnih programih in razpisih za zbiranje predlogov, upoštevajo pogoji iz odstavka 3 člena 8.

Člen 14

Stopnje sofinanciranja

1. Za študije znesek finančne pomoči Unije ne presega 50 % skupnih upravičenih stroškov. Za študije, ki se financirajo z zneski, prerazporejenimi iz Kohezijskega sklada, so najvišje stopnje sofinanciranja tiste, ki se uporabljajo za Kohezijski sklad, kot je določeno v odstavku 2(b).
2. Za dela v prometnem sektorju se uporabljajo naslednje najvišje stopnje sofinanciranja:
- (a) za dela, ki se nanašajo na specifične cilje iz člena 3(2)(a)(i), znesek finančne pomoči Unije ne presega 30 % skupnih upravičenih stroškov. Stopnje sofinanciranja se lahko

povečajo na največ 50 % za ukrepe, ki se nanašajo na čezmejne povezave, pod pogoji, določenimi v točki (c) tega odstavka, za ukrepe za podporo sistemov telematskih aplikacij, **za ukrepe za podporo celinskih plovnih poti, interoperabilnost železnic**, za ukrepe za podporo novih tehnologij in inovacij, za ukrepe za podporo izboljšanja **varnostne infrastrukture in za ukrepe za prilagajanje prometne infrastrukture za namene kontrol na prehodih čez zunanje meje Unije** v skladu z zadevno zakonodajo Unije. Za ukrepe v najbolj oddaljenih regijah **so stopnje sofinanciranja največ 70 %**;

(aa) **za dela, ki se nanašajo na specifične cilje iz člena 3(2)(a)(ii), znesek finančne pomoči Unije ne presega 50 % skupnih upravičenih stroškov. Stopnje sofinanciranja se lahko povečajo na največ 85 %, če se potrebna sredstva prerazporedijo programu v skladu s členom 4(9);**

(b) pri zneskih, prerazporejenih iz Kohezijskega sklada, so najvišje stopnje sofinanciranja tiste, ki se uporabljajo za Kohezijski sklad, kot je navedeno v Uredbi (EU) XXX [uredba o skupnih določbah]. Stopnje sofinanciranja se lahko povečajo na največ 85 % za ukrepe, ki se nanašajo na čezmejne povezave, pod pogoji, določenimi v točki (c) tega odstavka, **in za ukrepe, ki se nanašajo na manjkajoče povezave;**

(c) pri ukrepih, ki se nanašajo na čezmejne povezave, se lahko najvišje stopnje sofinanciranja iz točk (a) in (b) uporabljajo samo za ukrepe, ki izkazujejo visoko stopnjo vključitve v načrtovanje in izvajanje ukrepa za namen merila za dodelitev iz člena 13(1)(c), **na primer** z ustanovitvijo družbe za en sam projekt, prek strukture skupnega upravljanja, dvostranskega pravnega okvira ali izvedbenega akta v skladu s členom 47 Uredbe (EU) št. 1315/2013; **poleg tega se lahko stopnja sofinanciranja za projekte, ki jih izvajajo integrirane upravne strukture, vključno s skupnimi podjetji, v skladu s točko (a) člena 11(2) poveča za 5 %;**

3. Za dela v energetskega sektorju se uporabljajo naslednje najvišje stopnje sofinanciranja:

(a) za dela, ki se nanašajo na specifične cilje iz člena 3(2)(b), znesek finančne pomoči Unije ne presega 50 % skupnih upravičenih stroškov, **za dela v najbolj oddaljenih regijah pa so stopnje sofinanciranja največ 70 %;**

(b) pri ukrepih, ki prispevajo k razvoju projektov v skupnem interesu, za katere je v skladu s členom 14(2) Uredbe (EU) št. 347/2013 dokazano, da zagotavljajo visoko stopnjo

zanesljive oskrbe na ravni regije ali celotne Unije ali krepijo solidarnost Unije ali ponujajo zelo inovativne rešitve, se lahko stopnje sofinanciranja povečajo na največ 75 %.

4. Za dela v digitalnem sektorju se uporabljajo naslednje najvišje stopnje sofinanciranja: za dela, ki se nanašajo na specifične cilje iz člena 3(2)(c), znesek finančne pomoči Unije ne presega 30 % skupnih upravičenih stroškov. ***Za dela v najbolj oddaljenih regijah so stopnje sofinanciranja največ 70 %.*** Stopnje sofinanciranja se lahko povečajo do največ 50 % za ukrepe z močno čezmejno razsežnostjo, kot je neprekinjeno pokritje glavnih prometnih poti s sistemi 5G ali vzpostavitev hrbteničnih omrežij med državami članicami ter med Unijo in tretjimi državami, in do največ 75 % za ukrepe izvajanja gigabitne povezljivosti spodbujevalcev socialno-ekonomskega razvoja. Ukrepi na področju zagotavljanja lokalne brezžične povezljivosti v lokalnih skupnostih, ***za izvajanje katerih so bila dodeljena nepovratna sredstva nizke vrednosti, se lahko*** brez poseganja v načelo sofinanciranja financirajo s finančno pomočjo Unije, ki zajema do 100 % upravičenih stroškov.
5. Najvišja stopnja sofinanciranja, ki se uporablja za ukrepe iz člena 10(1), je najvišja dovoljena stopnja sofinanciranja, ki se uporablja za zadevne sektorje. ***Poleg tega se lahko stopnja sofinanciranja, ki se uporablja za te ukrepe, poveča za 10 %.***

Člen 15

Upravičeni stroški

Poleg meril iz člena [186] finančne uredbe se uporabljajo naslednja merila za upravičenost stroškov:

- (a) upravičeni so lahko le odhodki, ki so nastali v državah članicah, razen če se projekt v skupnem interesu ali čezmejni projekti na področju energije iz obnovljivih virov nanašajo na ozemlje ene ali več tretjih držav, kot je navedeno v členu 5 ali odstavku 4 člena 11 te uredbe, ali mednarodne vode in kadar je ukrep nujen za doseganje ciljev zadevnega projekta;
- (b) stroški opreme, objektov in infrastrukture, ki jih upravičenec obravnava kot kapitalske odhodke, so lahko v celoti upravičeni;
- (c) odhodki, povezani z nakupom zemljišča, niso upravičeni stroški, ***razen v primeru sredstev, prenesenih iz Kohezijskega sklada v prometni sektor v skladu s členom 58 Uredbe (EU) XXX, ki predpisuje skupne določbe o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem***

socialnem skladu plus, Kohezijskem skladu in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo ter finančna pravila zanje in za Sklad za azil in migracije, Sklad za notranjo varnost in instrument za upravljanje meja in vizume;

- (d) upravičeni stroški ne vključujejo davka na dodano vrednost (v nadaljnjem besedilu: DDV).

Člen 16

Kombiniranje nepovratnih sredstev z drugimi viri financiranja

1. Nepovratna sredstva se lahko uporabljajo v kombinaciji s sredstvi Evropske investicijske banke ali nacionalnih spodbujevalnih bank ali drugih razvojnih in javnih finančnih institucij ter finančnih institucij in vlagateljev iz zasebnega sektorja, vključno prek javno-zasebnih partnerstev.
2. Uporaba nepovratnih sredstev iz odstavka 1 se lahko izvaja prek namenskih razpisov za zbiranje predlogov.

Člen 17

Zmanjšanje ali ukinitve nepovratnih sredstev

1. Poleg razlogov, določenih v [odstavku 131 člena 4] finančne uredbe, se lahko znesek nepovratnih sredstev ***razen v ustrezno utemeljenih primerih*** zmanjša iz naslednjih razlogov:
 - (a) ukrep se ni začel izvajati v enem letu, ***kar zadeva študije, oziroma v dveh letih, kar zadeva dela***, po datumu začetka, navedenem v sporazumu o nepovratnih sredstvih;
 - (b) po pregledu napredka ukrepa je ugotovljeno, da je pri izvajanju ukrepa prišlo do tako velikih zamud, da cilji ukrepa verjetno ne bodo doseženi.
2. Sporazum o nepovratnih sredstvih se lahko ***spremeni ali*** odpove na podlagi razlogov iz odstavka 1.
3. ***Pred sprejetjem odločitve o zmanjšanju ali ukinitvi nepovratnih sredstev se primer celovito preuči, zadevni upravičenci pa imajo možnost, da v razumnem časovnem okviru predložijo pripombe.***

- 3a. *Razpoložljive odobritve za prevzem obveznosti, dobljene z uporabo odstavka 1 ali 2, se razdelijo drugim delovnim programom, predlaganim pri ustreznih finančnih sredstvih iz člena 4(2).*

Člen 18

Kumulativno, dopolnilno in kombinirano financiranje

1. Ukrep, ki je prejel prispevek iz programa, lahko prejme prispevek tudi iz katerega koli drugega programa Unije, vključno s skladi v okviru deljenega upravljanja, če prispevka ne krijeta istih stroškov. ***Pri izvajanju se spoštujejo pravila iz člena 62 finančne uredbe.***
Kumulativno financiranje ne presega skupnih upravičenih stroškov ukrepa, podpora v okviru različnih programov Unije pa se lahko izračuna sorazmerno v skladu z dokumenti, ki določajo pogoje za podporo.
2. Ukrepi, ki izpolnjujejo naslednje kumulativne pogoje:
 - (a) ocenjeni so bili v okviru razpisa za zbiranje predlogov na podlagi programa;
 - (b) izpolnjujejo minimalne zahteve glede kakovosti iz navedenega razpisa za zbiranje predlogov;
 - (c) zaradi proračunskih omejitev jih ni mogoče financirati v okviru navedenega razpisa za zbiranje predlogov;

lahko prejmejo podporo iz ESRR ali Kohezijskega sklada v skladu z [odstavkom 67 člena 5] Uredbe (EU) XXX [uredba o skupnih določbah] ***brez dodatnih ocen in*** če so takšni ukrepi skladni s cilji zadevnega programa. Uporabljajo se pravila sklada, ki zagotavlja podporo.

POGLAVJE IV

NAČRTOVANJE, SPREMLJANJE, OCENJEVANJE, KONTROLA

Člen 19

Delovni program

1. Program se izvaja z delovnimi programi iz člena 110 finančne uredbe.
- 1a. ***Da bi zagotovila preglednost in predvidljivost ter izboljšala kakovost projektov, Komisija do 31. decembra 2020 sprejme prve večletne delovne programe, ki vključujejo časovni razpored***

razpisov za zbiranje predlogov za prva tri leta programa, njihove teme in okvirni proračun ter prihodnji okvir, ki zajema celotno programsko obdobje.

2. Komisija delovne programe sprejme z izvedbenim aktom. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 22 te uredbe.
3. *V energetske sektorju je treba posebno pozornost nameniti projektom v skupnem interesu in povezanim ukrepom, katerih cilj je nadaljnje povezovanje notranjega energetskega trga, odprava energetske osamitve in odstranitev ozkih grl pri elektroenergetskih povezavah, s poudarkom na projektih, ki prispevajo k uresničitvi cilja vsaj 10-odstotne povezanosti do leta 2020 in 15-odstotne povezanosti do leta 2030, in projektih, ki prispevajo k sinhronizaciji elektroenergetskih sistemov z omrežji EU.*
- 3a. *V skladu s členom 200(2) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 lahko odgovorni odredbodajalec po potrebi organizira izbirni postopek v dveh fazah:*
 - (a) *vložniki predložijo poenostavljen spis, ki vsebuje dokaj zgoščene informacije, s čimer se omogoči predizbor projektov na podlagi omejenega nabora meril;*
 - (b) *vložniki, izbrani na prvi stopnji, po zaključku prve stopnje predložijo popolno dokumentacijo.*

Člen 19a

Dodeljevanje finančne pomoči Unije

1. *Po vsakem razpisu za zbiranje predlogov, objavljenem na podlagi programa dela iz člena 19, Komisija v skladu s postopkom pregleda iz člena 22 z izvedbenim aktom odloči o višini finančne pomoči, ki se dodeli izbranim projektom ali delom projektov. Komisija navede pogoje in metode za njihovo izvajanje.*
2. *Komisija med izvajanjem sporazumov o dodelitvi nepovratnih sredstev obvesti upravičence in zadevne države članice glede sprememb zneskov nepovratnih sredstev in končnih izplačanih zneskov.*
3. *Upravičenci predložijo poročila, kot so opredeljena v zadevnih sporazumih o dodelitvi nepovratnih sredstev, brez predhodne odobritve držav članic. Komisija državam članicam zagotovi dostop do poročil o ukrepih, ki se izvajajo na njihovem ozemlju.*

Člen 20

Spremljanje in poročanje

1. Kazalniki za poročanje o napredku programa pri doseganju splošnih in specifičnih ciljev iz člena 3 so določeni v delu I Priloge.
 2. Da bi se zagotovila učinkovita ocena napredka programa pri doseganju njegovih ciljev, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 24 za spremembo dela I Priloge, da se revidirajo ali dopolnijo kazalniki, če to velja za potrebno, in da se ta uredba dopolni z določbami o vzpostavitvi okvira za spremljanje in ocenjevanje.
 3. Sistem za poročanje o smotrnosti zagotavlja, da **so** podatki za spremljanje izvajanja in rezultatov programa **primerni za poglobljeno analizo doseženega napredka, vključno s spremljanjem podnebnih ukrepov, ter da se** zbirajo uspešno, učinkovito in pravočasno. V ta namen se prejemnikom finančnih sredstev Unije in po potrebi državam članicam naložijo sorazmerne zahteve glede poročanja.
- 3a. Komisija izboljša namensko spletno mesto, kjer se v realnem času objavlja zemljevid projektov, ki se izvajajo, ter ustrezni podatki (ocene učinka, vrednost, upravičenci, izvajalec, stanje), in vsaki dve leti predstavi poročilo o napredku. V teh poročilih o napredku se navede izvajanje programa ob upoštevanju njegovih splošnih in sektorskih ciljev iz člena 3, pri čemer se ugotavlja, ali so različni sektorji na pravi poti, ali je skupna proračunska obveznost v skladu s skupnim dodeljenim zneskom, ali so projekti, ki potekajo, dovolj napredovali, ali so še vedno izvedljivi in ali je njihova izvedba še vedno smotrna.**

Člen 21

Ocenjevanje

1. Ocene se opravijo pravočasno, da prispevajo k postopku odločanja.
2. Vmesna ocena programa se opravi, ko je na voljo dovolj informacij o izvajanju programa, vendar najpozneje v štirih letih po začetku izvajanja programa.
3. Na koncu izvajanja programa, vendar ne pozneje kot v štirih letih po koncu obdobja iz člena 1, Komisija opravi končno oceno programa.
4. Komisija sklepne ugotovitve teh ocen skupaj s svojimi pripombami predloži Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij.

Člen 22

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga usklajevalni odbor za IPE, **ki se lahko glede na obravnavano temo sestaja v različnih sestavah**. Odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 23

Delegirani akti

1. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 24 te uredbe:
 - (a) **■ za vzpostavitev okvira za spremljanje in ocenjevanje na podlagi kazalnikov iz dela I Priloge;**
■
 - (d) **za dopolnitev dela IV Priloge glede opredelitve čezmejnih projektov na področju energije iz obnovljivih virov; za pripravo in posodabljanje seznama izbranih čezmejnih projektov na področju energije iz obnovljivih virov.**
2. **Ob upoštevanju drugega odstavka člena 172 PDEU se na Komisijo v skladu s členom 24 te uredbe prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov:**
 - (a) **za spremembo dela III Priloge glede opredelitve koridorjev jedrnega prometnega omrežja in predhodno določenih odsekov v celovitem omrežju;**
 - (b) **za spremembo dela V Priloge glede opredelitve projektov v skupnem interesu na področju digitalne povezljivosti.**

Člen 24

Izvajanje prenosa pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.

2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 23 se prenese na Komisijo za obdobje do 31. decembra 2028.
3. Prenos pooblastila iz člena 23 lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po njegovi objavi v Uradnem listu Evropske unije ali na poznejši dan, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.
4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu o boljši pripravi zakonodaje z dne 13. aprila 2016.
5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.
6. Delegirani akt, sprejet na podlagi člena 23, začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 25

Obveščanje, sporočanje in objava podatkov

1. Prejemniki finančnih sredstev Unije potrdijo izvor in zagotovijo prepoznavnost financiranja Unije (zlasti pri promoviranju ukrepov in njihovih rezultatov) z zagotavljanjem koherentnih, učinkovitih in sorazmernih ciljno usmerjenih informacij različnemu občinstvu, vključno z mediji in javnostjo.
 2. Komisija izvaja ukrepe obveščanja in sporočanja v zvezi s programom ter njegovimi ukrepi in rezultati. Finančna sredstva, dodeljena programu, prispevajo tudi k institucionalnemu komuniciranju o političnih prednostnih nalogah Unije, kolikor so povezane s cilji iz člena 3.
- 2a. *Preglednost in javno posvetovanje se zagotovita v skladu z veljavno zakonodajo Unije in nacionalno zakonodajo.***

Člen 26

Zaščita finančnih interesov Unije

Kadar tretja država sodeluje v programu na podlagi sklepa v okviru mednarodnega sporazuma ali na podlagi katerega koli drugega pravnega instrumenta, tretja država odgovornemu odredbodajalcu, OLAF in Evropskemu računskemu sodišču podeli potrebne pravice in dostop za celovito izvrševanje njihovih pristojnosti. V primeru OLAF te pravice vključujejo pravico do opravljanja preiskav, vključno s pregledi in inšpekcijami na kraju samem, v skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF).

POGLAVJE VI
PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

Člen 27

Razveljavitev in prehodne določbe

1. Uredbi (EU) št. 1316/2013 in (EU) št. 283/2014 se razveljavita.
2. Brez poseganja v odstavek 1 ta uredba do zaključka zadevnih ukrepov ne vpliva na njihovo nadaljevanje ali spremembo v skladu z Uredbo (EU) št. 1316/2013, ki se za zadevne ukrepe še naprej uporablja do njihovega zaključka.

Komisija oceni učinkovitost in skladnost politike Uredbe (EU) št. 347/2013 ter Evropskemu parlamentu in Svetu predloži oceno z rezultati tega ocenjevanja do 31. decembra 2020.

Komisija v tej oceni med drugim upošteva energetske in podnebne cilje Unije za leto 2030, dolgoročno zavezo EU glede dekarbonizacije in načelo „energijska učinkovitost na prvem mestu“. Poročilu se lahko po potrebi priloži zakonodajni predlog za revizijo te uredbe.

3. Finančna sredstva za program lahko krijejo tudi odhodke za tehnično in upravno pomoč, ki so potrebni za zagotovitev prehoda med programom in ukrepi, sprejetimi v okviru predhodnega programa, instrumenta za povezovanje Evrope v skladu z Uredbo (EU) št. 1316/2013.
4. Po potrebi se lahko v proračun po letu 2027 knjižijo odobritve za kritje odhodkov iz člena 4(5) te uredbe, da se omogoči upravljanje ukrepov, ki ne bodo zaključeni do 31. decembra 2027.

Člen 28
Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. januarja 2021.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V ... dne ...

Za Evropski parlament

Za Svet

Predsednik

Predsednik

PRILOGA

DEL I – KAZALNIKI

Program se bo pozorno spremljal na podlagi niza kazalnikov za merjenje uspešnosti pri uresničevanju splošnih in specifičnih ciljev programa ter za zmanjšanje upravnih bremen in stroškov. V ta namen se bodo zbirali podatki v zvezi z naslednjim nizom ključnih kazalnikov:

Sektorji	Specifični cilji	Kazalniki
Promet	Učinkovita, medsebojno povezana <i>in multimodalna</i> omrežja ter infrastruktura za pametno, <i>interoperabilno</i> , trajnostno, vključujočo, <i>dostopno</i> , varno in varovano mobilnost	Število čezmejnih in manjkajočih povezav, ki jih obravnava podpora IPE (vključno z ukrepi v zvezi z urbanimi vozlišči, <i>regionalnimi čezmejnimi železniškimi povezavami, multimodalnimi platformami</i> , pomorskimi pristanišči, pristanišči na celinskih plovnih poteh, <i>povezavami do letališč</i> in železniško-cestnimi terminali jedrnega <i>in celovitega</i> omrežja TEN-T)
		Število ukrepov, ki jih podpira IPE <i>in</i> ki prispevajo k digitalizaciji prometa, <i>zlasti z uvedbo ERTMS, RIS, ITS, VTMS/e-pomorskih storitev in SESAR</i>
		Število točk za oskrbo z alternativnimi gorivi za vozila, zgrajenih ali nadgrajenih s podporo IPE
		Število ukrepov, ki jih podpira IPE, ki prispevajo k varnosti prometa
		<i>Število ukrepov IPE, ki prispevajo k dostopnosti prometa za osebe z zmanjšano mobilnostjo</i>

		<i>Število ukrepov, ki jih podpira IPE in prispevajo k zmanjšanju hrupa v železniškem tovornem prometu</i>
	<i>Prilagajanje na civilno-vojaško prometno infrastrukturo za dvojno rabo</i>	Število komponent prometne infrastrukture, prilagojenih za <i>potrebe dvojne civilno-vojaške uporabe</i>

Energetika	Prispevek k medsebojni povezljivosti in povezovanju trgov	Število ukrepov IPE, ki prispevajo k projektom za medsebojno povezavo omrežij držav članic in odpravljanju notranjih omejitev
	Zanesljivost oskrbe z energijo	Število ukrepov IPE, ki prispevajo k projektom za zagotavljanje odpornega plinskega omrežja
		Število ukrepov, ki jih podpira IPE in prispevajo k digitaliziranim in pametnejšim omrežjem ter večji zmogljivosti shranjevanja energije
	Trajnostni razvoj z omogočanjem razogljičenja	Število ukrepov IPE, ki prispevajo k projektom za večji prodor energije iz obnovljivih virov v energetske sisteme
		Število ukrepov IPE, ki prispevajo k čezmejnemu sodelovanju na področju obnovljivih virov energije
Digitalni sektor	Prispevek k vzpostavitvi infrastrukture za digitalno povezljivost v celotni Evropski uniji	Nove povezave z zelo visokozmogljivimi omrežji za spodbujevalce socialno-ekonomskega razvoja in zelo visokokakovostne povezave za lokalne skupnosti
		Število ukrepov IPE, ki omogočajo povezljivost 5G ob prometnih poteh
		Število ukrepov IPE, ki omogočajo nove povezave z zelo visokozmogljivimi omrežji
		Število ukrepov IPE, ki prispevajo k digitalizaciji energetskega in prometnega

		sektorja
--	--	----------

DEL II: OKVIRNI DELEŽI ZA PROMETNI SEKTOR

Proračunska sredstva iz člena 4(2)(a)(i) se razporedijo, kot sledi:

60 % za ukrepe, naštet v členu 9(2)(a): „ukrepi, ki se nanašajo na učinkovita, medsebojno povezana in multimodalna omrežja“;

40 % za ukrepe, naštet v členu 9(2)(b): „ukrepi, ki se nanašajo na pametno, trajnostno, vključujočo, varno in varovano mobilnost“.

Proračunska sredstva iz člena 4(2)(a)(ii) se razporedijo, kot sledi:

85 % za ukrepe, naštet v členu 9(2)(a): „ukrepi, ki se nanašajo na učinkovita, medsebojno povezana in multimodalna omrežja“;

15 % za ukrepe, naštet v členu 9(2)(b): „ukrepi, ki se nanašajo na pametno, trajnostno, vključujočo, varno in varovano mobilnost“.

Za ukrepe, naštet v členu 9(2)(a), je treba **85 %** proračunskih sredstev dodeliti ukrepom za ***jedrno omrežje*** in **15 %** ukrepom za celovito omrežje.

DEL III: KORIDORJI JEDRNEGA PROMETNEGA OMREŽJA IN ČEZMEJNE POVEZAVE
NA CELOVITEM OMREŽJU

1. Koridorji jedrnega prometnega omrežja in okvirni seznam predhodno določenih čezmejnih povezav in manjkajočih povezav

Koridor jedrnega omrežja „Atlantik“		
Trasa	Gijón–León–Valladolid A Coruña–Vigo–Orense–León Zaragoza–Pamplona/Logroño–Bilbao Tenerife/Gran Canaria–Huelva/Sanlúcar de Barrameda–Sevilla–Córdoba Algeciras–Bobadilla–Madrid Sines/Lisboa–Madrid–Valladolid Lisboa–Aveiro–Leixões/Porto–reka Douro Shannon Foynes/Dublin/Cork–Le Havre–Rouen–Paris Aveiro–Valladolid–Vitoria-Gasteiz–Bergara–Bilbao/Bordeaux–<i>Toulouse</i>/Tours–Paris–Metz–Mannheim/Strasbourg <i>Shannon Foynes/Dublin/Cork</i>–Saint Nazaire–Nantes–Tours–<i>Dijon</i>	
Čezmejne povezave	Evora–Merida	Železnica
	Vitoria-Gasteiz–San Sebastián–Bayonne–Bordeaux	
	Aveiro–Salamanca	
	Reka Douro (Via Navegável do Douro)	Celinske plovne poti

<i>Manjkajoče povezave</i>	<i>Interoperabilne proge s tirno širino, ki ni skladna z UIC, na Iberskem polotoku</i>	<i>Železnica</i>
----------------------------	--	------------------

Koridor jedrnega omrežja „Baltik–Jadran“		
Trasa	Gdynia–Gdańsk–Katowice/Sławków Gdańsk–Warszawa–Katowice/ Kraków Katowice–Ostrava–Brno–Wien Szczecin/Świnoujście–Poznań–Wrocław–Ostrava Katowice– Bielsko-Biala –Žilina–Bratislava–Wien Wien–Graz–Villach–Udine–Trieste Udine–Venezia–Padova–Bologna–Ravenna–Ancona Graz–Maribor–Ljubljana–Koper/Trieste	
Čezmejne povezave	Katowice/Opole–Ostrava–Brno Katowice–Žilina Bratislava–Wien Graz–Maribor Venezia –Trieste–Divača– Ljubljana	Železnica
	Katowice–Žilina Brno–Wien	Cesta
Manjkajoče povezave	Gloggnitz–Mürzzuschlag: bazni predor Semmering Graz–Klagenfurt: železniška proga in predor Koralm Koper–Divača	Železnica

Koridor jedrnega omrežja „Sredozemlje“		
Trasa	Algeciras–Bobadilla–Madrid–Zaragoza–Tarragona <i>Madrid–Valencia–Sagunto–Teruel–Zaragoza</i> Sevilla–Bobadilla–Murcia Cartagena–Murcia–Valencia–Tarragona/Palma de Mallorca–Barcelona Tarragona–Barcelona–Perpignan–<i>Narbonne–Toulouse</i>/Marseille–Genova/Lyon–<i>La Spezia</i>/Torino–Novara–Milano–Bologna/Verona–Padova–Venezia–Ravenna/Trieste/Koper–Ljubljana–Budapest Ljubljana/Rijeka–Zagreb–Budapest–ukrajinska meja	
Čezmejne povezave	<i>Barcelona–Perpignan</i>	Železnica
	Lyon–Torino: bazni predor in dovozne poti	
	Nice–Ventimiglia	
	<i>Venezia–Trieste–Divača–Ljubljana</i>	
	Ljubljana–Zagreb	
	Zagreb–Budapest	
	Budapest–Miskolc–ukrajinska meja	
	Lendava–Letenye	Cesta
	Vásárosnamény–ukrajinska meja	
Manjkajoče povezave	<i>Almería–Murcia</i>	Železnica
	<i>Interoperabilne proge s tirno širino, ki ni skladna z UIC, na Iberskem polotoku</i>	

	Perpignan–Montpellier	
	Koper–Divača	
	Rijeka–Zagreb	
	Milano–Cremona–Mantova–Porto Levante/Venezia–Ravenna/Trieste	Celinske plovne poti

Koridor jedrnega omrežja „Severno morje–Baltik“		
Trasa	Luleå–Helsinki–Tallinn–Rīga Ventspils–Rīga Rīga–Kaunas Klaipėda–Kaunas–Vilnius Kaunas–Warszawa Beloruska meja–Warszawa–Łódź–Poznań–Frankfurt/Oder–Berlin–Hamburg–Kiel Łódź–Katowice/Wrocław <i>Ukrajinska meja–Rzeszów</i>–Katowice–Wrocław–Falkenberg–Magdeburg Szczecin/Świnoujście–Berlin–Magdeburg–Braunschweig–Hannover Hannover–Bremen–Bremerhaven/Wilhelmshaven Hannover–Osnabrück–Hengelo–Almelo–Deventer–Utrecht Utrecht–Amsterdam Utrecht–Rotterdam–Antwerpen Hannover/<i>Osnabrück</i>–Köln–Antwerpen	
<i>Čezmejne povezave</i>	Tallinn–Rīga–Kaunas–Warszawa: nova popolnoma interoperabilna proga s tirno širino UIC na baltskem železniškem koridorju	Železnica
	Świnoujście/Szczecin–Berlin	Železnica/Celinske plovne poti
	Koridor Via Baltica EE-LV-LT-PL	Cesta

Manjkajoče povezave	Kaunas–Vilnius: <i>del nove popolnoma interoperabilne proge s tirno širino UIC na baltskem železniškem koridorju</i>	Železnica
	Warszawa/Idzikowice–Poznań/Wrocław, vključno s povezavami z načrtovanim osrednjim prometnim vozliščem	
	Kanal Kiel	Celinske plovne poti
	Berlin–Magdeburg–Hannover; Mittellandkanal; zahodnonemški kanali	
	Ren, Waal	
	Noordzeekanaal, IJssel, Twentekanaal	
Koridor jedrnega omrežja „Severno morje–Sredozemlje“		
Trasa	<i>Meja Združenega kraljestva–Dublin–Shannon Foynes/Cork</i> <i>Shannon Foynes/Dublin/Cork–Le Havre/Calais/</i> <i>Dunkerque/Zeebrugge/Terneuzen/Gent/</i> <i>Antwerpen/Rotterdam/Amsterdam</i> ■ ■ <i>Meja Združenega kraljestva–Lille–Brussel/Bruxelles</i> Amsterdam–Rotterdam–Antwerpen–Brussel/Bruxelles–Luxembourg Luxembourg–Metz–Dijon–Macon–Lyon–Marseille Luxembourg–Metz–Strasbourg–Basel Antwerpen/Zeebrugge–Gent– <i>Calais</i> /Dunkerque/Lille–Paris– <i>Rouen–</i>	

	<i>Le Havre</i>	
<i>Čezmejne povezave</i>	Brussel/Bruxelles–Luxembourg–Strasbourg	Železnica
	Terneuzen–Gent	Celinske plovne poti
	Omrežje Sena–Šelda in povezana porečja Sene, Šelde in Meuse	
	Koridor Ren–Šelda	
<i>Manjkajoče povezave</i>	Albertkanaal/Canal Albert in kanal Bochoolt–Herentals I	Celinske plovne poti

Koridor jedrnega omrežja „Orient/Vzhodno Sredozemlje“		
Trasa	Hamburg–Berlin Rostock–Berlin–Dresden Bremerhaven/Wilhelmshaven–Magdeburg–Dresden Dresden–Ústí nad Labem–Melník/Praha–Lysá nad Labem/Poříčany–Kolin Kolin–Pardubice–Brno–Wien/Bratislava–Budapest–Arad–Timișoara–Craiova–Calafat–Vidin–Sofia Sofia–srbska meja/meja Severne Makedonije Sofia–Plovdiv–Burgas/turška meja turška meja–Alexandroupoli–Kavala–Thessaloniki–Ioannina–Kakavia/Igoumenitsa Meja Severne Makedonije–Thessaloniki Sofia–Thessaloniki–Athina–Piraeus/Ikonio–Heraklion–Lemesos (Vasiliko)–Lefkosia/Larnaka Athina–Patras/Igoumenitsa	
Čezmejne povezave	Dresden–Praha/ Kolín	Železnica
	Wien/Bratislava–Budapest	
	Békéscsaba–Arad– Timișoara	
	Craiova –Calafat–Vidin–Sofia–Thessaloniki	
	Sofia–srbska meja/meja Severne Makedonije	
	Turška meja–Alexandroupoli	

	<i>Meja Severne Makedonije</i> –Thessaloniki	
	Ioannina–Kakavia (albanska meja)	Cesta
	<i>Drobeta Turnu Severin/Craiova–Vidin–Montana</i>	
	<i>Sofia–srbska meja</i>	
	Hamburg–Dresden–Praha–Pardubice	Celinske plovne poti
I	I	

Koridor jedrnega omrežja „Ren–Alpe“		
Trasa	Genova–Milano–Lugano–Basel Genova–Novara–Brig–Bern–Basel–Karlsruhe–Mannheim–Mainz–Koblenz–Köln Köln–Düsseldorf–Duisburg–Nijmegen/Arnhem–Utrecht–Amsterdam Nijmegen–Rotterdam–Vlissingen Köln–Liège–Bruxelles/Brussel–Gent Liège–Antwerpen–Gent–Zeebrugge	
<i>Čezmejne povezave</i>	Zevenaar–Emmerich–Oberhausen	Železnica
	Karlsruhe–Basel	
	Milano/Novara–švicarska meja	
	Basel–Antwerpen/Rotterdam–Amsterdam	Celinske plovne poti
<i>Manjkajoče povezave</i>	Genova–Tortona/Novi Ligure	Železnica
	<i>Zeebrugge–Gent</i>	

Koridor jedrnega omrežja „Ren–Donava“		
Trasa	Strasbourg–Stuttgart–München–Wels/Linz Strasbourg–Mannheim–Frankfurt–Würzburg–Nürnberg–Regensburg–Passau–Wels/Linz München/Nürnberg–Praha–Ostrava/Přerov–Žilina–Košice–ukrajinska meja Wels/Linz–Wien–Bratislava–Budapest–Vukovar Wien/Bratislava–Budapest–Arad– <i>Moravita</i> /Brašov/Craiova–București– <i>Giurgiu</i> /Constanța–Sulina	
Čezmejne povezave	München–Praha	Železnica
	Nürnberg–Plzeň	
	München–Mühldorf–Freilassing–Salzburg	
	Strasbourg–Kehl Appenweier	
	Hranice–Žilina	
	<i>Košice–ukrajinska meja</i>	
	Wien–Bratislava/Budapest	
	Bratislava–Budapest	
	Békéscsaba–Arad– <i>Timișoara-srbska meja</i>	
	<i>București–Giurgiu–Ruse</i>	
	Donava (Kehlheim–Constanța/Midia/Sulina) in <i>povezana porečja Váha, Save in Tise</i>	Celinske plovne poti
	Zlín–Žilina	Cesta

	<i>Timișoara–srbska meja</i>	Cesta
<i>Manjkajoče povezave</i>	Stuttgart–Ulm	Železnica
	Salzburg–Linz	
	■ Craiova– <i>București</i>	
	<i>Arad–Sighișoara–Brașov–Predeal</i>	
Koridor jedrnega omrežja „Skandinavija–Sredozemlje“		
Trasa	Ruska meja–Hamina/Kotka–Helsinki–Turku/Naantali–Stockholm– Örebro(<i>Hallsberg</i>)/ <i>Linköping</i> –Malmö Narvik/Oulu–Luleå–Umeå–Stockholm/ <i>Örebro(Hallsberg)</i> Oslo–Göteborg–Malmö–Trelleborg Malmö–København–Fredericia–Aarhus–Aalborg– Hirtshals/Frederikshavn København–Kolding/Lübeck–Hamburg–Hannover Bremerhaven–Bremen–Hannover–Nürnberg Rostock–Berlin– <i>Halle</i> /Leipzig– <i>Erfurt</i> –München Nürnberg–München–Innsbruck–Verona–Bologna–Ancona/Firenze Livorno/La Spezia–Firenze–Roma–Napoli–Bari–Taranto– Valletta/ <i>Marsaxlokk</i> <i>Cagliari</i> –Napoli–Gioia Tauro–Palermo/Augusta– Valletta/ <i>Marsaxlokk</i>	
<i>Čezmejne povezave</i>	Ruska meja–Helsinki	Železnica
	København–Hamburg: dostopne poti fiksne povezave pasu Fehmarn	

	München–Wörgl–Innsbruck–Fortezza– Bolzano–Trento–Verona: bazni predor Brenner in njegove dovozne poti	
	<i>Göteborg–Oslo</i>	
	København–Hamburg: Fiksna povezava pas Fehmarn	Železnica/cesta

2. **Okvirni seznam predhodno določenih čezmejnih povezav** v celovitem omrežju

Čezmejni odseki celovitega omrežja iz člena 9(2)(a)(ii) te uredbe vključujejo zlasti naslednje odseke:

Dublin/Letterkenny– <i>meja Združenega kraljestva</i>	Cesta
Pau–Huesca	Železnica
Lyon–švicarska meja	Železnica
Athus–Mont-Saint-Martin	Železnica
<i>Breda–Venlo–Viersen–Duisburg</i>	<i>Železnica</i>
Antwerpen–Duisburg	Železnica
Mons–Valenciennes	Železnica
Gent–Terneuzen	Železnica
Heerlen–Aachen	Železnica
Groningen–Bremen	Železnica
Stuttgart–švicarska meja	Železnica
<i>Gallarate/Sesto Calende–švicarska meja</i>	<i>Železnica</i>
Berlin–Rzepin/Horka–Wrocław	Železnica
Praga–Linz	Železnica
Villach–Ljubljana	Železnica
Pivka–Rijeka	Železnica
Plzeň–České Budějovice–Wien	Železnica
Wien–Győr	Železnica

Graz– <i>Celldömölk</i> –Gyor	Železnica
Neumarkt–Kalham–Mühlendorf	Železnica
Jantarni koridor PL-SK-HU	Železnica
Koridor Via Carpathia belorusko-ukrajinska meja–PL-SK-HU-RO	Cesta
<i>Focșani–moldavska meja</i>	<i>Cesta</i>
Budapest–Osijek–Svilaj (meja Bosne in Hercegovine)	Cesta
Faro–Huelva	Železnica
Porto–Vigo	Železnica
Giurgiu–Varna	Železnica
Svilengrad–Pithio	Železnica

3. *Komponente celovitega omrežja v državah članicah, ki nimajo kopenske meje z drugo državo članico*

DEL IV: OPREDELITEV ČEZMEJNIH PROJEKTOV NA PODROČJU OBNOVLJIVIH VIROV ENERGIJE

1. Cilj čezmejnih projektov na področju obnovljivih virov energije

Čezmejni projekti na področju obnovljivih virov energije spodbujajo čezmejno sodelovanje med državami članicami na področju načrtovanja, razvoja in stroškovno učinkovitega izkoriščanja obnovljivih virov energije ***ter omogočajo njihovo povezovanje prek objektov za shranjevanje energije, da bi prispevali k dolgoročnim ciljem Unije glede razogljičenja.***

2. Splošna merila

Da bi se projekt štel za čezmejni projekt na področju obnovljivih virov energije, mora izpolnjevati vsa spodaj navedena splošna merila:

- (a) vključen je v sporazum o sodelovanju ali kakršen koli drugačen dogovor med ***vsaj dvema državama članicama*** in/ali med ***vsaj eno državo članico in tretjo državo ali*** tretjimi državami, kot je opredeljeno v členih ***8, 9, 11 in 13*** Direktive ***(EU) 2018/2001***;
- (b) omogoča prihranek stroškov pri uvajanju obnovljivih virov energije in/ali koristi za povezovanje sistema, zanesljivost oskrbe ali inovacije v primerjavi s podobnim projektom ***ali projektom na področju energije iz obnovljivih virov***, ki ga je izvedla ena od sodelujočih držav članic sama;
- (c) na podlagi analize stroškov in koristi iz točke 3 in ob uporabi metodologije iz člena [7] potencialne skupne koristi sodelovanja prevladajo nad stroški projekta, tudi dolgoročno.

3. Analiza stroškov in koristi

- (a) stroški pridobivanja električne energije;
- (b) stroški povezovanja sistemov;
- (c) stroški podpore;
- (d) emisije toplogrednih plinov;

(e) zanesljivost oskrbe;

- (f) onesnaženje zraka in drugo lokalno onesnaženje , *kot so vplivi na lokalno naravo in okolje*;
- (g) inovacije.

4. Proces

- (1) Nosilci projektov, vključno z državami članicami, ki potencialno izpolnjujejo pogoje za izbiro za čezmejni projekt na področju obnovljivih virov energije na podlagi sporazuma o sodelovanju ali kakršnega koli drugečnega dogovora med *vsaj dvema državama članicama* in/ali med *vsaj eno državo članico* in *tretjo državo ali* tretjimi državami, kot je opredeljeno v členih **8, 9, 11 in 13** Direktive **(EU) 2018/2001**, in ki si prizadevajo dobiti status čezmejnega projekta na področju obnovljivih virov energije, predložijo Komisiji vlogo za izbiro čezmejnega projekta na področju obnovljivih virov energije. Vloga vključuje ustrezne informacije, ki Komisiji omogočajo, da projekt oceni glede na merila iz točk 2 in 3 v skladu z metodologijo iz člena 7.

Komisija zagotovi, da imajo nosilci najmanj enkrat na leto priložnost zaprositi za status čezmejnega projekta na področju obnovljivih virov energije.

- (2) *Komisija ustanovi in predseduje skupini za čezmejne projekte na področju obnovljivih virov energije, ki jo sestavlja po en predstavnik vsake države članice in en predstavnik Komisije. Skupina sprejme svoj poslovnik.*
- (3) *Komisija najmanj enkrat letno organizira postopek izbire za čezmejne projekte in po oceni skupini iz odstavka 3 predloži seznam upravičenih projektov na področju energije iz obnovljivih virov, ki izpolnjujejo merila iz člena 7 in odstavka 5.*

- (4) *Skupina iz odstavka 3 dobi ustrezne informacije, razen poslovno občutljivih informacij, o upravičenih projektih, vključenih na seznam, ki ga je predložila Komisija, v zvezi z naslednjimi merili:*
- *za vse projekte potrditev izpolnjevanja meril za upravičenost in izbor;*
 - *informacije o mehanizmu sodelovanja, ki mu pripada projekt, in informacije o tem, v kolikšnem obsegu projekt podpira ena ali več držav članic;*
 - *opis cilja projekta, vključno z oceno zmogljivosti (v kW) in oceno količine proizvedene energije iz obnovljivih virov (v kWh na leto), če je ta na voljo, ter skupni projektni stroški in predloženi upravičeni stroški v eurih;*
 - *informacije o pričakovani dodani vrednosti EU v skladu z odstavkom 2(b) te priloge ter informacije o pričakovanih stroških in koristih in pričakovani dodani vrednosti EU v skladu z odstavkom 2(c) te priloge.*
- (5) *Skupina lahko na svoje sestanke, če je primerno, povabi nosilce upravičenih projektov, tretje države, ki sodelujejo v upravičenih projektih, in vse druge ustrezne deležnike.*
- (6) *Na podlagi rezultatov ocenjevanja se skupina dogovori o osnutku seznama projektov, ki bodo postali čezmejni projekti na področju energije iz obnovljivih virov, ki se sprejme v skladu z odstavkom 8.*
- (7) *Komisija z delegiranim aktom sprejme končni seznam izbranih čezmejnih projektov na področju energije iz obnovljivih virov, pri čemer izhaja iz osnutka seznama iz odstavka (7) in upošteva odstavke (10), in ta seznam objavi na svojem spletišču. Seznam se po potrebi pregleda vsaj vsaki dve leti.*

- (8) *Skupina spremlja izvajanje projektov na končnem seznamu in oblikuje priporočila za odpravo morebitnih zamud pri njihovem izvajanju. V ta namen nosilci izbranih projektov zagotovijo informacije o izvajanju svojih projektov.*
- (9) **■** Pri opredelitvi čezmejnih projektov na področju energije iz obnovljivih virov *si Komisija, ko te projekte izbira*, prizadeva zagotoviti ustrezno geografsko uravnoteženost. Za opredelitev projektov se lahko uporabljajo regionalne skupine.
- (10) Projekt se ne izbere za čezmejni projekt na področju obnovljivih virov energije ali pa se mu status odvzame, če je ocena temeljila na nepravilnih informacijah, ki so bile odločilen dejavnik pri oceni, ali če projekt ni skladen s pravom Unije.

■

DEL V – PROJEKTI V SKUPNEM INTERESU NA PODROČJU INFRASTRUKTURE ZA DIGITALNO POVEZLJIVOST

1. Gigabitna povezljivost, ***vključno s 5G in drugo naj sodobnejšo tehnologijo***, za spodbujevalce socialno-ekonomskega razvoja

Ukrepi se prednostno razvrstijo ob upoštevanju funkcije spodbujevalcev socialno-ekonomskega razvoja, pomembnosti digitalnih storitev in aplikacij, ki jih omogoča zadevna povezljivost, ter potencialnih socialno-ekonomskih koristi za državljane, podjetja in lokalne skupnosti, ***vključno z ustvarjeno dodatno ozemeljsko pokritostjo, tudi za gospodinjstva***. Razpoložljiva sredstva se po državah članicah dodelijo geografsko uravnoteženo.

Prednost imajo ukrepi, ki prispevajo h ***gigabitni povezljivosti, vključno s 5G in drugo naj sodobnejšo tehnologijo***, za:

- **■** bolnišnice in zdravstvene domove, v skladu s prizadevanji za digitalizacijo zdravstvenega sistema, da se okrepi blaginja državljanov EU ter spremeni način zagotavljanja storitev zdravstvenega varstva in nege bolnikom¹;
- **■** izobraževalna in raziskovalna središča v okviru prizadevanj za ***lažjo uporabo med drugim visokozmogljivih računalnikov, aplikacij v oblaku ter velepodatkov***, za zmanjšanje digitalnega razkoraka ter za inovacije na področju izobraževalnih sistemov, izboljšanje učnih rezultatov, okrepitev enakosti in večjo učinkovitost²;
- ***neprekinjeno pokritost vseh mestnih območij z brezžičnim širokopasovnim omrežjem 5G do leta 2025***.

¹ Glej tudi: Sporočilo Komisije o omogočanju digitalne preobrazbe zdravstva in zdravstvenega varstva na enotnem digitalnem trgu; krepitev vloge državljanov in oblikovanje bolj zdrave družbe (COM(2018)0233).

² Glej tudi: Sporočilo Komisije o akcijskem načrtu za digitalno izobraževanje (COM(2018) 0022).

2. Brezžična povezljivost v lokalnih skupnostih

Ukrepi, namenjeni zagotavljanju brezplačne lokalne brezžične povezljivosti brez diskriminatornih pogojev v središčih lokalnega javnega življenja, tudi na mestih na prostem, dostopnih širši javnosti, ki imajo pomembno vlogo v javnem življenju lokalnih skupnosti, morajo izpolnjevati naslednje pogoje, da prejmejo sredstva:

- izvaja jih organ javnega sektorja iz spodnjega odstavka, ki lahko načrtuje in nadzoruje namestitve lokalnih brezžičnih dostopovnih točk na javnih mestih v zaprtih prostorih in na prostem ter lahko zagotovi vsaj tri leta financiranja operativnih stroškov;
- temeljijo na zelo visokozmogljivih digitalnih omrežjih, ki uporabnikom omogočajo internetno izkušnjo zelo visoke kakovosti, ki:
- je brezplačna in brez diskriminatornih pogojev, lahko dostopna, zaščitená ter uporablja najnovejšo in najdostopnejšo opremo, ki lahko uporabnikom zagotovi povezljivost visoke hitrosti; in
- podpirajo **široko razširjen in nediskriminatoren** dostop do inovativnih digitalnih storitev;
- uporabljajo skupno vizualno podobo, ki jo da na razpolago Komisija, in povezavo na povezana **večjezična** spletna orodja;
- ***da bi dosegli sinergije in povečali zmogljivost ter izboljšali uporabniško izkušnjo, bodo ti ukrepi olajšali uvajanje maloobmočnih brezžičnih dostopovnih točk, pripravljenih na 5G, kot so opredeljene v Direktivi EU/2018/1972;***
- spoštujejo zavezo, da bodo potrebna oprema in/ali povezane namestitvene storitve zagotovljene v skladu z veljavnim pravom, s čimer se zagotovi, da projekti ne bodo povzročali neupravičenega izkrivljanja konkurence.

Finančna pomoč je na voljo organom javnega sektorja, kot so opredeljeni v točki (1) člena 3 Direktive (EU) 2016/2102 Evropskega parlamenta in Sveta¹, da v skladu z nacionalnim

¹ Direktiva (EU) 2016/2102 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. oktobra 2016 o dostopnosti spletišč in mobilnih aplikacij organov javnega sektorja (UL L 327, 2.12.2016, str. 1).

pravom zagotovijo brezplačno lokalno brezžično povezljivost brez diskriminatornih pogojev z namestitvijo lokalnih brezžičnih dostopovnih točk.

Financirani ukrepi ne podvajajo obstoječe brezplačne zasebne ali javne ponudbe s podobnimi značilnostmi, vključno s kakovostjo, na istem javnem mestu.

Razpoložljiva sredstva se po državah članicah dodelijo geografsko uravnoteženo.

Kadar je to primerno, se usklajenost in povezanost zagotovita z ukrepi IPE, ki podpirajo dostop spodbujevalcev socialno-ekonomskega razvoja do zelo visokozmogljivih omrežij, ki lahko zagotovijo gigabitno povezljivost, ***vključno s 5G in drugo naj sodobnejšo tehnologijo.***

3. Okvirni seznam koridorjev 5G ***in čezmejnih hrbteničnih povezav***, ki so upravičeni do financiranja

V skladu s cilji glede gigabitne družbe, ki jih je določila Komisija, da bi zagotovila neprekinjeno pokritje glavnih kopenskih prometnih poti s 5G do leta 2025¹, ukrepi, ki se izvajajo za neprekinjeno pokritje s sistemi 5G v skladu s členom 9(4)(c), kot prvi korak vključujejo ukrepe za čezmejne odseke za preskušanje CAM² in kot drugi korak ukrepe za širše odseke zaradi obsežnejše uvedbe CAM ob koridorjih, kakor je navedeno v preglednici spodaj (okvirni seznam). Koridorji TEN-T se uporabljajo kot podlaga za ta namen, toda uvedba 5G ni nujno omejena na te koridorje³.

Poleg tega so podprti tudi ukrepi za podporo vzpostavitvi hrbteničnih omrežij, vključno s podmorskimi kabli med državami članicami in med Unijo in tretjimi državami ali ki povezujejo evropske otoke, v skladu s členom 9(4)(d), za zagotovitev nujne redundance za tako pomembno infrastrukturo ter povečanje zmogljivosti in odpornosti digitalnih omrežij Unije.

¹ Povezljivost za konkurenčen enotni digitalni trg – evropski gigabitni družbi naproti – COM(2016)0587.

² Povezana in avtomatizirana mobilnost.

³ Odseki v poševnem tisku so zunaj jedrnih koridorjev TEN-T, vendar so vključeni v koridorje 5G.

Koridor jedrnega omrežja „Atlantik“	
Čezmejni odseki za preskušanje CAM	Porto–Vigo
	Merida–Evora
	<i>Paris–Amsterdam–Frankfurt</i>
	<i>Aveiro–Salamanca</i>
	<i>San Sebastian–Biarritz</i>
Širši odsek za obsežnejšo uvedbo CAM	Metz–Paris–Bordeaux–Bilbao–Vigo–Porto–Lisboa
	Bilbao–Madrid–Lisboa
	<i>Madrid–Merida–Sevilla–Tarifa</i>
<i>Vzpostavitev hrbteničnih omrežij, vključno s podmorskimi kabli</i>	<i>Açores/Madeira–Lisboa</i>
Koridor jedrnega omrežja „Baltik–Jadran“	
Čezmejni odseki za preskušanje CAM	
Širši odsek za obsežnejšo uvedbo CAM	Gdańsk–Warszawa–Brno–Wien–Graz–Ljubljana– <i>Koper</i> /Trieste

Koridor jedrnega omrežja „Sredozemlje“	
Čezmejni odseki za preskušanje CAM	
Širši odsek za obsežnejšo uvedbo CAM	Budapest–Zagreb–Ljubljana–Rijeka–Split– <i>Dubrovnik</i>
	<i>Ljubljana–Zagreb–Slavonski Brod–Bajakovo (srbska meja)</i>
	<i>Slavonski Brod–Đakovo–Osijek</i>
	<i>Montpellier–Narbonne–Perpignan–Barcelona–Valencia–Malaga–Tarifa s podaljšanjem do Narbonne–Toulouse</i>
<i>Vzpostavitev hrbteničnih omrežij, vključno s podmorskimi kabli</i>	<i>Podmorska kabelska omrežja Lisboa–Marseille–Milano</i>
Koridor jedrnega omrežja „Severno morje–Baltik“	
Čezmejni odseki za preskušanje CAM	<i>Warszawa–Kaunas–Vilnius</i>
	<i>Kaunas–Klaipėda</i>
Širši odsek za obsežnejšo uvedbo CAM	Tallinn– <i>Riga</i> –Kaunas– <i>litovsko-poljska meja–Warszawa</i>
	<i>Belorusko-litovska meja–Vilnius–Kaunas–Klaipėda</i>
	<i>Via Carpathia:</i> <i>Klaipėda – Kaunas - Elk – Białystok – Lublin – Rzeszów – Barwinek – Košice</i>
Koridor jedrnega omrežja „Severno morje–Sredozemlje“	
Čezmejni odseki za preskušanje CAM	Metz–Merzig–Luxembourg

	Rotterdam–Antwerpen–Eindhoven
Širši odsek za obsežnejšo uvedbo CAM	Amsterdam–Rotterdam–Breda–Lille–Paris
	Brussels–Metz–Basel
	Mulhouse–Lyon–Marseille

Koridor jedrnega omrežja „Orient/Vzhodno Sredozemlje“	
Čezmejni odseki za preskušanje CAM	Sofia–Thessaloniki–Beograd
Širši odsek za obsežnejšo uvedbo CAM	Berlin–Praha–Brno–Bratislava–Timișoara–Sofia–turška meja
	Bratislava– <i>Košice</i>
	Sofia–Thessaloniki–Athina
Koridor jedrnega omrežja „Ren–Alpe“	
Čezmejni odseki za preskušanje CAM	Bologna–Innsbrück–München (Brennerski koridor)
Širši odsek za obsežnejšo uvedbo CAM	Rotterdam–Oberhausen–Frankfurt (M)
	Basel–Milano–Genova
Koridor jedrnega omrežja „Ren–Donava“	
Čezmejni odseki za preskušanje CAM	
Širši odsek za obsežnejšo uvedbo CAM	Frankfurt (M)–Passau– <i>Wien–Bratislava–</i> Budapest– <i>Osijek–Vukovar</i> –București–Constanța
	București– <i>Iasi</i>
	Karlsruhe–München–Salzburg–Wels
	Frankfurt (M)–Strasbourg

Koridor jedrnega omrežja „Skandinavija–Sredozemlje“	
Čezmejni odseki za preskušanje CAM	Oulu-Tromsø
	Oslo–Stockholm–Helsinki
Širši odsek za obsežnejšo uvedbo CAM	Turku–Helsinki–ruska meja
	Oslo–Malmö–København–Hamburg– Würzburg–Nürnberg–München–Rosenheim– Verona–Bologna–Napoli–Catania–Palermo
	Stockholm–Malmö
	Napoli–Bari–Taranto
	<i>Aarhus–Esbjerg–Padborg</i>